YENİ ÇIKTI
HAYDAR RİFAT
EFLATUN
427 - 347
Dün ve Yarın külliyatının
43 üncü kitabıdır
Fiyatı 35 kuruş

Sayısı Her Yerde 100 Para

KURUN

18-1 inci Yıl ● Sayı 6367-307 ◆ S A L I 1 1, inci Teşrin (10 uncu ay) 1935

Bugün
12
SAYIFA

Italya, Habeş Seferberliğini Taarruz Saydı!

Japonya ve Belçika, Habeşistana silâh ve harp levazımı yolluyor

Habeş komutanları, yerlere erzak gömdürmek suretile iki üç yıl sürecek bir harp için hazırlık yapmışlar!

Habeşistanda harp ilânı halda bu suretle bildirilir

(Yazısı 2 inci sahifede)

Kamutay

Bugün açılıyor

Bugünkü celsede konuşulacak lâyihalar

Ankara, 30 (Kurun) — Yarın (Bugün) öğleden evvel C. H. P. grupu toplanacak ve öğleden sonra kamutay açılacaktır. Yarınki celsede birinci müzakeresi yapılacak maddeler şunlardır:

Askerî ceza ve muhakeme usulü ve askerlik mükellefiyeti kanunlarının bazı maddelerinin değiştirilmesine, çiftçi kredi kooperatiflerine ilişik cetvelde değişiklik yapılmasına, maliye teşkilât ve ziraî satış kooperatif ve birliklerine ait lâyihalar.

Yine yarınki celsede, Evkaf memurları aylıklarının tevhit ve teadülü kanununa ilişik cetvelde yapılacak değişiklikler hakkındaki lâyiha konuşulacaktır. Teklif edilen değişiklikler işleri sekteye uğratmıyacak, evkaf bütçesinin maaş faslından elli bin lira kadar tasarruf temin edecektir. Tek kadrolu kaza memurluklarına 17, 18, 19 uncu derecelerden açılacak yerlere kadrosundaki maaş emsali hasılı tamamen yahut kısmen ücret verilmek üzere memur tayin edilebilecektir.

Düzcenin Nuhviran köyünden Mustafa oğlu Eminin, Akyazı köyünden Mustafa oğlu Zekeriyanın, Sökeden Cambaz Süleymanın, Koçarlı nahiyesi Tekkeli köyünden Ali oğlu Hasanın, Aydının Üzümlü köyünden Süleyman oğlu Hüseyinin ölüm cezasına çarptırılmaları mazbataları yarınki ruznameye alınmıştır. Bunlardan başka, ölüme çarptırılacak daha beş kişinin de mazbataları Kamutaya gelmiştir.

AÇIK SAYLAVLIKLAR

Ankara, 30 (Kurun) — Çankırı saylavı Saminin ölmesi üzerine açık saylavlıklar altıya çıktı. Bunlar için gösterilecek namzetler henüz belli değildir.

Orta Avrupada Hitler - Gömböş konuşması iki saat sürdü

Bay Hitler son Alman manevralarında

(Yazısı 2 inci sahifede)

Yunanistanda neler oluyor?

Selânikte Venizelistlerle kralcılar çarpıştılar!

Işe komünistler de karıştı. Tabancalar ve hançerler çıktı, otuz yaralı var

(Yazısı 8 inci sahifede)

Mısırlı kız dünya güzeli seçildi

Her yıl yapıldığı gibi bu yıl da türlü memleketlerden birer güzel seçilmiş ve bu güzeller Brükselde toplanmışlardı. Dün Brükselden gelen bir Telgraf Mısır kraliçesinin dünya güzeli seçildiğini bildirmektedir. Yukarıda yeni dünya güzelini (× işaretlisi) diğer güzellerden bir kaçile beraber görüyorsunuz.

Memelde Sandıkları Kim Bekliyor?!

Litvanyanın hazırlığı fiyasko ile bitmiş

Dayak, ortalık karışması, yaralanma!

İngiliz, Fransız, Danimarka gazeteleri seçim mekanizmasının bozukluğunu anlatıyorlar.

(10 uncu sayfada)

Nüfus sayımı ve faydaları

Yazan: Ahmed Ağaoğlu

(Yedinci sayfada)

İŞ KANUNU

ücret meselesini patron değil hükûmet halletmeli

Kanuna rağmen cumartesi günleri işçi çalıştıran fabrikalar varmış!

"Kızlar bizimle evlenmiyorlar.. Bu bir nüfus işidir,,

Fesane fabrikası işçilerinin şikâyetleri: Ceza, daima ceza, mürakip cemiyet ve murahhas lâzım

(Yazısı 11 inci sayfada)

Bir genç eski almanca hocasını yaraladı!

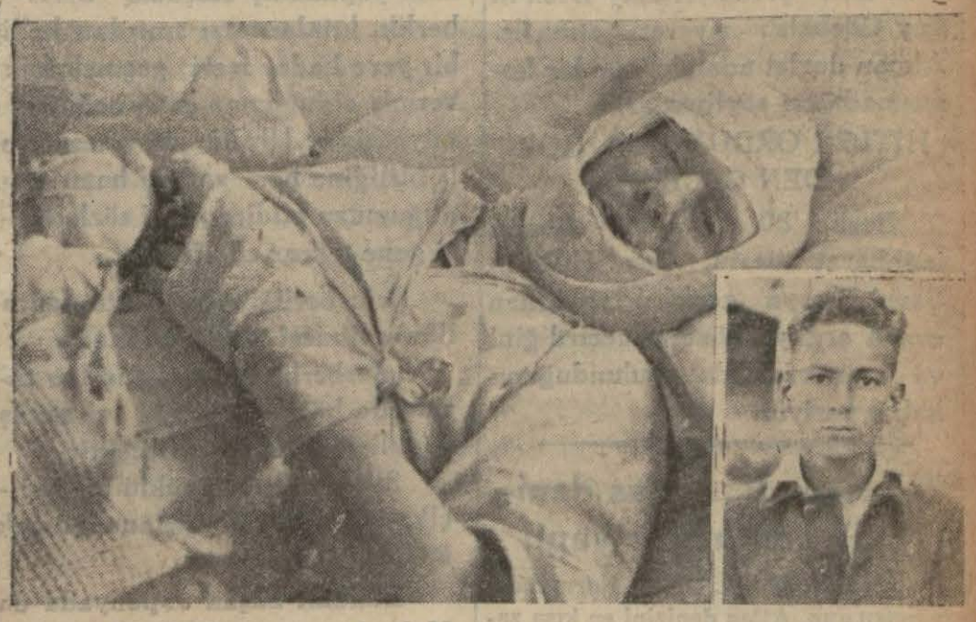

Bay Lüdner hastanede, kenarda Burhanettinin eski bir resmi

(Yazısı 8 inci sahifede)

Hava tehlikesi

Hava Kurumuna üye yazılanlar ve yükenlerinin tutarı

Ankara, 30 (A.A.) — Hava tehlikesine karşı Türk ulusunun giriştiği savaşın 1 ilkteşrindeki verimini Türk Hava Kurumu bütün yurtdaşlara teşekkür ve iftiharla ilân eder:

Hava tehlikesini bilen üye sayısı 29.413, yüken tutarı 1.298.258 lira, yardımcı üye sayısı 198.058, yüken tutarı 616.185 lira, genel tutarı 1.914.443 lira.

İşyarların her ay verdikleri yüzde iki bu hesaba katılmamıştır.

SON HABERLER

Karadenizde müthiş fırtına!

Giresun limanında yelkenliler, mavnalar battı; 17 insan boğuldu

Bafrayı seller bastı; sular insanları ve hayvanları sürükledi

Giresun, 30 (A.A.) — Bu akşam hızla esen yıldız rüzgârı denizde, karada büyük fırtına yaptı. Birçok hasaratı ve insanca zayiatı mucip oldu.

Limanda demirli bulunan üç yük motörü 3 yelkenli ve 4 mavuna battı. Tayfalarından 17 si boğuldu. 6 sı sahilden halat atılmak suretiyle kurtarıldı. Diğer vapurlar ise en yakın limanlara sığındılar, karada telgraf ve telefon hatları kırıldı. Ağaçlar devrildi.

Vilâyetin her yerle telgraf muhaberesi durdu. Büyük dalgalar sahilde serili fındıkların bir kısmını alıp götürdü. Sahildeki fındıkların üzerinde uyumakta olan iki hammalı deniz aldı. Bunlar da güçlükle kurtarıldı. Zayiat ve hasaratın hakikî miktarı henüz tesbit edilemedi. Fırtına şiddetle devam etmekte, büyük dalgalar sahilleri şiddetle dövmektedir.

Bafra, 30, (A.A.) — Dün yağan şiddetli ve sürekli yağmurdan Alaçam çayı taşmış ve cadde kenarındaki tütünlerini kurtaramk istiyen üç kişilik bir aileyi seller tütün salaşıyle beraber sürükliyerek köprüye çarpmış ve köprüye atlamak istiyen üç kişi suya düşerek boğulmuşlardır. Bunlardan başka daha üç kişi de yine sellere kaptırılarak boğulmuştur. Selin an sızın bastırması yüzünden daha birkaç kişinin boğulduğu ve dere kenarına rastlıyan yukarı köylerde de sellerin insan ve hayvan sürükleyip götürdüğü söylenmekte ise de bunların sayısı anlaşılmamıştır. İncelemeler yapılıyor.

Bolu, 30, (A.A.) — Bolu ve civarına 3 gün aralıksız yağmurlar yağmıştır. Boludan görünen cele tepesine bu yılın ilk karı düşmüştür. Beş ay kuraklığa karşı üç gün aralıksız yağan bu yağmurlar yüzünden köylünün sevincine payan yoktur. Çiftçiler bugün ılık güneş altında hemen tarlalarında çalışmaya koyuldular.

Amasya, 30 (A.A.) — Çoktanberi beklenen yağmur başlamış ve 36 saat arasız yağmıştır. Köylü çok sevinmiştir.

Japonya ve Belçika, Habeşistana silâh ve harp levazımı yolluyor

Habeş komutanları, yerlere erzak gömdürmek suretile iki üç yıl sürecek bir harp için hazırlık yapmışlar!

Roma, 30 (A.A.) — Habeş seferberliği burada bir taarruz mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Tribüna gazetesi:

"Her şey Habeşistanın bir taarruzu olduğunu isbat etmektedir,,

Diyor.

Adisababa, 30 (A.A.) — Hükûmeti İtalyan kıtaatının muhasamata başladığını yalanlamaktadır.

Roma, 30 (A.A) — İtalyan kıtaatının Habeş hududuna doğru yürüdükleri hakkındaki haber yalanlanmaktadır.

JAPONYA VE BELÇİKADAN HABEŞİSTANA SİLÂH GELİYOR

Adisababa, 30 (A.A.) — İmparator, genel seferberlik kararını imza ederken şu sözleri söylemiştir:

"Memleketin korunması için lüzumu olan genel seferberliği ilân etmek hususunda daha uzun müddet geçikmiş olsaydık ödevimizi yapmamış olurduk. Seferberlik, kıtalarımızı sınırdan belli bir yere kadar içeri geçmek için vermiş olduğumuz emri değiştirmiyecektir. Uluslar sosyetesi ile iş birliğine her zaman hazır olduğumuzu bildiren eski sözlerimizi gene tekrar ederiz.,,

Seferberliğin bir hafta sonra ilân edilmesi beklenmektedir.

Seferberlik memleketin her tarafında büyük törenle ve savaş davulları ile ilân edilecektir.

Silâh ve kereç yüklü bir Belçika gemisi, Habeşistana gitmek üzere yola çıkmıştır.

Bundan başka Japonyada da Habeşistana gönderilmek üzere önemli miktarda silâh ve harp kereçi gemilere yükleniyor.

Adisababa, 30 (A.A.) — İmparatordan sonra Habeşistanın en mühim adamı Ras Kassa 250 bin kişilik olan şimal ordularına kumanda etmektedir.

Raskassa karargâhı olan Debrataler civarında muhtelif yerlere erzak gömdürmek suretiyle iki üç sene sürecek bir savaş için hazırlık yapmıştır.

Röyter Ajansının muhabiri, imperatorun şimal cephesini istediği gibi idare etmesi için Kassaya tam salâhiyet verdiğini bildiriyor.

Ogaden cephesyle Dessiye'nin dogusundaki cephenin bizzat imparator tarafından mürakabe edilmesi muhtemeldir.

Zira şimdi Habeşliler, İtalyanların asınara ve İtalyan Somalisinden yapacakları taarruz ile birlikte Assab'dende taarruz edeceklerini zannetmektedir.

Haftanın son günleri zarfında Adisababa mıntakasına yagan yağmurlar yüzünden 14 kişi boğulmuştur. Birçok evler ve bir köprü yıkılmıştır. Hayvan telefatı mühimdir.

İNGİLİZ — İTALYAN MÜNASEBETLERİ

Londra, 30 (A.A.) — İtalyanın İngiltere ile bir anlaşma müzakeresine hazır olduğuna dair 28 tarihli İtalyan bildirigi üzerine İngiltere hükûmeti İtalyan kabinesinden doğrudan doğruya hiç bir tebliğat almamıştır.

Fakat eğer böyle bir teklif yapılsa dahi İngilterenin noktaina zarı bunun İtalya ile uluslar sosyetesi arasındaki mesele bir teklif gibi telâkki edileceği merkezindedir.

TAHRİK EDİLMEDEN VAKİ OLACAK TAARRUZ

Paris, 30, (A.A.) — Akşam gazeteleri İngiliz cevabının, yalnız tahrik edilmeden vaki olacak bir taarruzun İngilterenin uluslar sosyetesi azası sıfatiyle aktettiği vecibeleri haklı göstere bileceğini kaydeden kısmını bilhassa kaydediyorlar.

Entransijan gazetesi, "tahrik edilmeden vaki olacak taarruz,, mefhumu üzerinde durmakta ve bunun Fransayı düşündüreceğini bildirmektedir.

Gazete diyor ki: "açıktan söylemek lâzımdır ki, Fransaya emniyett telkin etmek için başka bir türlü cevap lâzımdı.,,

Liberte gazetesi diyor ki:

"İngilterenin cevabı acı bir inkisarı hayat teşkil etmekte ve Almanları serbest bırakmakdadır. Fransız talebesinin İngiliz cevabı ile ayni zamanda neşredilmemesi, az çok endişe verici mahiyettedir. İki belgenin aynı zamanda neşri iki ulus görüşünün arasındaki farkı açıkca göstereceğinden mi korkuyor. İngiltere tarafından istenen alâstikiyett, bir Avrupa anlaşmazlığı halinde İngilterenin Fransaya daima müzaharete lüzum görmemesi imkânını haklı gösterecek mahiyettedir.

Tan gazetesi; "İngilterenin cevabında alâstikiyet gösteren beyanatın müşterek emniyet görüşünü takviye etmemesini tenkid ederek:

"Andlaşmaların tadili taraftarlarının bundan cesarete gelmelerinden korkuluyor. Her halde bu cesaret verilmek istenilmiyordu.,,

Diyor.

TRİBÜNA DİYOR Kİ:

Roma, 30 (A.A.) — Tribüna gazetesi, İngilterenin bugüne kadar tatbik ettiği sosyete siyasetinin, Uluslar sosyetesi paktının tefsir ve tatbiki hakkında İngiltere tarafından Fransaya verilen sevapla tekzip edilmiş olduğu kanaatindedir. Gazete diyor ki:

Sir Hoare'in cevabına göre, Mançurinin zaptı ve şimal Çininin Japonya tarafından işgali hususî bir hal ihdas eden durumlar icabı olarak ve Almanya tarafından Versay antlaşmasının bozulması ise bir antlaşmanın, paktın 16 ncı maddesinin tatbikini müstebat kılan, her hangi bir taahhüde riyayetsizlik olarak telâkki edilmektedir. Nihayet dünyada değişmez bir şey olmadığı için, bazı memleketleri değişmez bir şey değildir.

O halde, İtalya — Habeş anlatmazlığının İtalya tarafından derpiş edilen tarzı halli de Sir Hoare tarafından yapılan paktın tefsiratına uygundur. İtalyanın kuvvete müracaatı ani bir taarruz değil, yerinde ve isbat edilmiş bir harekettir. Uluslar sosyetesi İngiliz tazyiki altında, bu meselede tersine hareket etmek isterse, İngiliz hükûmeti kendi kendisini tekzip etmiş olmıyacak mıdır? Bu tezat halledilmelidir.,,

SİLÂH ALTINA

Roma, 30 (A.A.) — 1907, 1909, 1910 ve 1912 sınıflılarının bazı efradını silâh altına çağıran üç emirname neşredilmiştir.

Habeşistana ait diğer telgraflar 10 uncu sayıfamızdadır.

Orta Avrupada

Hitler - Gömböş konuşması iki saat sürdü

Berlin, 30 (A.A.) — Havas Ajansı Aytarı bildiriyor:

Hitler - Gömböş konuşması iki saatten fazla sürmüştür.

Bu konuşmada yalnız Bay Goering hazır bulunmuştur. Evvelce Macar Başbakanı ile ancak 25 dakikalık bir görüşme yapan B. Von Neurath, görüşmede hazır bulunmamıştır.

Akşama doğru Bay Gömböş, Avusturya elçisi ile İtalya büyük elçisini kabul etmiştir.

Siyasal çevenler, bu iki diplomatın kabulünü, Macar — Alman konuşmalarının, Avusturya - Macar ve İtalyan - Macar dostluk ilgilerine hiçbir şekilde zarar verecek mahiyette olmadığını göstermek istiyen bir hareket olarak tefsir etmektedir.

Bay Gömböş, bu akşam yahut yarın Almanyadan ayrılacaktır. Öteki taraftan, Bay Hitlerin doğu Prusyasına anî hareketi siyasal çevenler arasında gerçek bir hayret uyandırmıştır, çünkü Bay Hitler, ilk defa olarak Koenigsberg'e hareket ediyordu.

Litvanyaya karşı bir gösteriş olarak tefsir edilen bu hareket, B. Hitlerin Memel seçimine çok büyük bir önem vermekte olduğunu göstermektedir.

"Memeldeki Alman kardeşleri,, ne son bir çağırı yapmak üzere Hitlerin bir söylev vermesi beklenmektedir.

GÖMBÖŞÜN ZİYARETLERİ

Berlin, 30 (A.A.) — Bay Gömböş, biribiri ardı sıra Bay Hess, Bay Göebels'i ziyaret etmişti:. Bunlar çok kısa süren nezaket ziyaretleridir.

BECK VARŞOVAYA DÖNDÜ

Varşova, 30 (A.A.) — Bay Beck, Berlinden buraya gelmiştir.

* * *

Berlin, 30 (A.A.) — Berlindeki Leh çevenleri Bay Beck'in Bay Göebels'i ziyaret etmiştir. Alman devlet adamları ile hiç konuşmadığını söyliyorlar.

HİTLER ORDUYU DA GÖZDEN GEÇİRDİ

Berlin, 30 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu, Bay Hitlerin Şarkî Prusya gezisini yazarken orada orduyu gözden geçirdiğini ve manevralarda bulunduğunu haber veriyor.

"Normandi,, Atlas denizinde yeni rekor yaptı

Londra, 30 (A.A.) — Normandie vapuru,nun, Atlas denizini en kısa zamanda aşmak rekorunu bu defa da 6 saatlik bir farkla kırdığı söylenmektedir.

Tarih Köşesi

Fransadan gelen bir mektup

Kanunî Sltan Süleymana Fransa kralı Birinci Fransovanın annesi şu mektubu yazmıştı:

"İspanya kralı Şarlken oğlum Fransovayı Yadi muharebesinden tutup hapsetti. Oğlumun kurtulmasını şimdiye kadar Şarlın insaniyetinden bekliyordum. Umduğumuzu yapmadıktan başka oğluma bir takım hakaret de etmektedir. İmdi, dünyaca tasdik edilen azamet ve şanınızla oğlumu düşmanımızın pençesinden kurtararak büyüklüğünüzü göstermenizi hassaten zatı şahanenizden dilerim.,,

Romen süel uçakları Ankarada

Ankara, 30 (A.A.) — Havaların müsaadesizliği yüzünden iki gündenberi İstanbulda bulunmakta olan Romen süel uçakları bugün saat 8.18 de Yeşilköy uçak alanından hareket etmişler ve beş avcı uçağından mürekkep bir hava filomuz tarafından Mihalicin üzerinden karşılanarak saat 11.25 de Ankaraya gelmişler ve uçak alanına inmeden önce kendilerini karşılıyan tayyarelerimizle birlikte şehir üzerinde bir uçuş yapmışlardır.

Romen ve Türk bayraklariyle süslenmiş olan sahada sü bakanlığı hava müsteşarı Celâl, genel kurmay başkanlığı hava müsteşarı muavini Feridun, Romen elçisi ve elçilik ileri gelenleri ile hava sınıfımıza mensup subaylar tarafından karşılanmışlardır. Sayın konuklarımız Ankara Palasa ve Belvü Palasa misafir edilmişlerdir.

Ankara, 30, (A.A.) Bu sabah şehrimize gelmiş olan Romen süel uçakçıları saat 16 ve 16/30 da beraberlerinde mihmandarları olduğu halde genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ve sü bakanı General Kâzim Özalp tarafından kabul edilmişlerdir.

Ankara, 30, (A.A.) — Bu akşam saat 20 de Anadolu kulübünde hava müsteşarlığı taafından Romen uçmanları onuruna bir şölen verilmiştir.

İngiliz veliahtı

Versay, 30 (A.A.) — Paris te bulunmakta olan İngiliz veliahti Versay sarayını gezmiştir.

* * *

Paris, 30 (A.A.) — Bay Corç Klark yarın Prens dö Gal'in onuruna bir öğle yemeği verecek ve bunda Bay Laval ile Bay Heriyo ve Bay Pietri bulunacaktır.

işaretler

Uluslar sosyetesi nasıl kuvvetli olur?

Uluslar sosyetesi birdenbire Sulh Perisi oldu. Habeş meselesi sosyetenin kurum günlerinde bugünkü hararetiyle ortaya atılsaydı, Mançuri, Şako meseleleri gibi birtakım hâdiselerde de ayni asabiyeti gösterseydi uluslar sosyetesinin gerçekten Bir Sulh meleği olduğuna inanan çok olacaktı. Fakat bugün uluslar sosyetesinin Habeş meselesinde gösterdiği hassasiyet iki bakımdan itirazlara uğramak mevkiindedir:

1 — Habeş meselesini önleyen Mançuri, Şako hâdiselerinde uluslar sosyetesi tamamen susmuştur. Harekete geçememiştir.

Habeş meselesinde gösterdiği hassasiyet ile daha önceki sususu, alâkasızlığı arasında nisbet kuranların kafasında bir şüphe, bir tereddüt kendiliğinden uyanıyor. Samimiyetten şüphe ediliyor.

II — Uluslar sosyetesinin Habeş yurdu için ileri sürdüğü tez uluların hakkı, hürriyeti, yaşayışı bakımından hür bir zihniyetle kabul edilecek şekilde değildir. Nitekim Habeş yurdunu kollektif bir mandaya tabi tutmak istemesine uluslar sosyetesinin azası olan İtalyayı, ne de ulusları hür, müstakil, ve biribirlerine eşit telâkki eden anti emperyalist ihtilâl yapmış yeni ve gene uluslar sosyetesinin azası olan devletleri memnun etmiştir.

Uluslar sosyetesinin Habeş yurdunu kollektif mandaya tabi tutması bazı muhitlerde eskiden teşekkül etmiş, daha önce bütün hareket noktalarını tutmuş olan emperyalistlerin bir türüğü hissini vermektedir.

Uluslar sosyetesinin kendisini bu zandan kurtarmasını dileriz. Fakat sosyetenin oluş tarihi de bu zannı kuvvetlendirecek şekildedir.

Uluslar sosyetesi, büyük harbin galip muahedeler bakımından tasfiyesi ve bu tasfiyenin dünya haritasında statik bir halde kalması demektir. Uluslar sosyetesinin politika paravnanı olmaktan çşkarak arsıulusal bir adalet ve hak divanı olması onun kuvvetlenmesi, canlanması demektir. Dileğimiz ulusla, sosyetesinin bu amaca süratle varabilmesidir.

Sadri Ertem

Cumuriyet Bayramı

Cumuriyet bayramının on ikinci yıl dönümünü kutlulamak üzere yakında vilâyette şarbay Bay Muhiddin Üstündağın başkanlığı altında bir komisyon toplanacaktır. Komisyonda halk partisi komutanlık polis, deniz, orman, merkez kumandanlığı ve kültür direktörlüğünden birer üye bulunacaktır.

Üyeler cumuriyet bayramının bu yılki programını hazırlıyacaktır.

Boya yerine yumurta kullananlar

Yumurta ile yapılan birçok yiyeceklerde yumurta yerine sarı boya kullanıldığı yapılan araştırmalarda meydana çıkmıştı.

Belediye yumurta yerine boya kullananları cezalandırmaya karar vermiştir.

ŞEHİRDE

İş Kanunu Projesi Etrafında

Dün toplanan ulusal endüstri birliğinde üyeler meslekî tedbirsizlik kısmında bir noktaya itiraz ettiler

Ulusal endüstri birliği dün sabah iş kanunu projesini okuyarak dilekleri tesbit etmek üzere toplanmıştır. Toplantı günü kararlaştırılmış ve ilgililerin gelmesi için evvelden haberler dağıtılmış olmasına rağmen dünkü toplantıya ancak altı kişi gelmiştir.

Toplantıda iş kanunu projesi okunmuş ve bulunanlar düşünceleri ni söylemiştir. Kanun projesi çok beğenilmiş, yalnız bir noktaya itiraz edilmiştir. Bu projeye göre işletme tesisatında eksiklik bulunan ve meslekî tedbirsizlikler den dolayı bir işçinin kazaya uğramasına sebep olan bir fabrikatör 200 liraya kadar para cezasına çarptırılmasına ait olan madde dir. Tedbirlerin alınmamasında bildiği halde ihmali görülürse iki misli ceza ile iki aya kadar hapis cezasına çarpacaktır. Sanayiciler buradaki ihmal ve kastin pek geniş manası olabileceği kanaatindedirler.

Müessesesinde mer'î iş şartlarını değiştirmek için işi durduran fabrikatör 250 liradan 2500 liraya kadar para cezasına ve toplu bir hareket olursa ön ayak olanlar altı aydan bir seneye kadar hapse konulacaktır.

Sanayiciler bir fabrikatörün hapsedilmesini o fabrikanın kapanması ve binnetice işçinin işsiz kalması bakımından doğru bulmamaktadırlar. Bunun için bu noktaya itiraz edilmesine karar verilmiştir.

Dünkü toplantıda bütün projenin okunmasına devam edilememiş ve projenin neşriyle sanayicilerin bundan sonra mütalealarının alınmasına karar verilerek dağılmıştır.

Mektepler açıldı

Şubeler tespit edilmediği için vaziyet pek karışıktı

Bütün okullarda dünden itibaren yeni yıl derslerine başlanmıştır. Dün okulların ilk açıldığı gün olmak münasebetile okullarda durum pek karışık bir halde idi. Bu karışıklığa belli başlı sebep de orta tedrisat kadrolarının bakanlıktan henüz gelmemsi ve her okulda açılacak şube durumunun tesbit edilmemiş bulunmasıdır.

Kültür direktörü Bay Mehmet Emin Erişirgil Ankaradan şehrimize gelmiş ve yalnız ilk tedrisat kadrolarını getirmiştir. Kendisi rahatsız olduğu için dün kültür direktörlüğündeki vazifesine gelememişti. Bu yıl ilk tedrisat kadrosunda yapılan değişme, 256 kişiyi alâkadar etmektedir. Kendilerine bugün tebligat yapılacaktır.

Orta okulların durumuna gelince orta okullara yeni açılacak şube mikdarı dün bildirilmiştir.

İstanbul erkek lisesi kısmına yeniden şubeler ilâve edilmiştir.

Kumkapıda ve Ortaköy orta okulları öğretmen kadroları da tesbit edilmiştir.

Kapanan Çamlıca orta okul binasında yeni bir ilk okul açrlacaktır.

Resmî lise ve orta okulların kadroları bugün veya yarın gelmesi bekleniyor.

Gazhane tramvayı

Kadıköy tramvay sosyetesinin yaptığı yeni Kadıköy - Gazhane tramvay hattı bugünden itibaren işlemeğe başlıyacaktır.

Dün yolun ilk tecrübeleri yapılmış ve muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Bugün yapılacak törende Gazhane civar halkı da bulunacaktır.

Üniversite açılıyor

Üniversite bugün saat 10 da törenle açılacaktır. Törende Üniversite rektörü Bay Cemil Bilsel bir söylev söylüyecek ve profesör Akil Muhtar ilk açılış dersini verecektir.

Derslere de yarından itibaren başlanacaktır.

Sağlık Bakanımız

Dün Trakyadan geldi Ankaraya gitti

Trakyada göçmenlerin sağlık durumları incelendi

Trakya genel ispekterliği mıntakası içinde iskâna tabi göçmenlerin vaziyetini tedkik için Trakyaya geçmiş ve Muradili de yapılan bir toplantıya başkanlık etmiş olan sağlık başkanı doktor Bay Refik Soydam dün şehrimize dönmüş ve akşam trenile Ankaraya gitmiştir.

TRAKYADA İSKÂN İŞLERİ İLERLİYOR

Alınan malûmata göre, Trakyada iskân işlerile ilgili faaliyet gün geçtikçe artmaktadır. Göçmenlerin evlerini kış girmeden yaptırıp bitirmek için çalışılmaktadır. Bazı noktalarda iki yüz elliye kadar yeni ev yapılmıştır.

Üç bin evin kapı ve pençerenin yapılması tekrarlanmaktadır. Fabrikatör mütaahhitlere havale edilmiştir.

Çanak ormanlarında on üç bin ham kerestenin işletilmesini taahhüt eden guruplar faaliyetle çalışıyor.

İstanbula binlerce pulluk ısmarlanmıştır.

On milyondan fazla tohumluk ve yemlik buğday ziraat bankalarınca hazırlanmıştır.

Dört bine yakın çift öküzü alınmış ve göçmenlere dağıtılmıştır. Trakyının sağlık durumuna da çok önem verilmektedir.

Macar elçisi Rum Patrikanesinde

Onbeş gündenberi şehrimizde buunan Macaristanın Ankara elçisi Bay Mariatzi dün rum patrikhanesine giderek patrik Bay Fotiosu ziyaret etmiştir.

Patrik, vekili Bay Polikaryos'u göndererek ziyareti iade etmiştir.

Şehrimizde bulunan Atina şarbayı Bay Kotyas da dün rum patrikini ziyaret etmiştir.

Macar elçisi bugün Ankaraya dönecektir.

Şehir tiyatrosu açıldı

Şehir tiyatrosu kışlık temsillerine bu akşamdan itibaren başlanmış bulunacaktır.

İlk temsil Şeksprin "ölçüye ölçü,, piyesidir.

Şehir tiyatrosu çalışma şeklini de üç kısma ayırmıştır. Haftanın ilk iki gününde piyes, cumartesi günleri çocuk piyesleri, diğer günler de operet oynayacaktır.

Yağmur boruları

Borular toprağa kadar uzatılacak

Bazı binalarda yağmur borularının aşağıya kadar uzatılmıyarak binanın herhangi bir kısmında kesildiği görülmüştür. Bu suretle kesilen borular çirkin bir manzara göstermekte ve yağmur zamanlarında gelen geçenerin üzerlerine su, dökmektedir. Belediye memurları birçok semtlerde tetkikat yaparak bina sahiplerinin borularını toprağa kadar uzatmalarını söylüyecek aksi şekilde hareket edenler cezalandırılacaktır.

Gümrükler müsteşarı Şark gezisine çıkıyor

Şehrimizde incelemelerde bulunan gümrük ve inhisarlar müsteşarı Adil Okuldaş doğu illerindeki gümrük işlerini gözden geçirmek ve lâzım gelen ıslahatı tertip etmek üzere perşembe günü Karadenize hareket edecektir.

Müsteşar, doğu illerinin transit bakımından daha iyi bir hale gelmesi çarelerini araştıracak ve bilhassa Kars ve Iğdır gümrüklerinin teşkilâtını inceliyerek düşüncelerini bir rapor halinde bakanlığa bildirecektir. Müsteşarın gezisi bir buçuk ay kadar sürecektir.

Londra - Kap yolu

Londra - İstanbul yolu için Peştede toplanan kongrede alınacak kararlara göre bu yol iki sene sonra tamamen bitmiş olacaktır. Yolun Türkiyeye isabet eden mühim bir parçası bayındırlık bakanlığı tarafından bir mütaahhide ihale edilmiştir. İstanbul ile Edirne arasındaki yol 1936 senesi sonuna kadar tamamlanmış olacaktır. 937 de tamamen bitmiş olacak Londra - İstanbul yolunun gelecek senelerde kap burnuna kadar uzatılması da kongrada konuşulmuştur.

Çalışma saatleri

Bütün resmî daireler bugünden itibaren kışlık çalışma saatini tatbik etmeğe başlamışlardır.

Çalışma saatleri:

9 - 12 öğleden sonra 13 - 17 dir.

Gezintiler

özlediğim izerler

"Yeşil,, e alıcı göziyle baktıktan sonra, Türk elinden çıkmış anıtlarımızı toplıyan bir izerimiz olmamasına acıdım. "Hakikatüccavami,, gibi bazı kitaplarda bu anıtları anlatmak istiyen satırlar yok değildir. Fakat bu zavallı satırlarda anıtın tarihinden, yapanın adından sanından, yaptırana duadan başka bir şey bulunmaz. Ben, taşı, horasanı, mermer ve kurşuna dehasının teknesinde yoğuran adamın yarattığı varlıkları değerleriyle öğreten özlü ve engin bir izer istiyorum.

Okurken, bir müze gezer gibi olayım. Göremediğimi öğreneyim. Büyük izerler, gizli kapılarını herkese açmazlar. San'atin içine girebilmek için, çoğumuz, bir münakkidin gözlüklerini takmak ve onun tuttuğu ışık altında mermere, boyaya, kitaba bakmak zorundayız. Yoksa en ince güzellikler önünden körler gibi sezmeden geçip gideriz.

Başka ulusların bu türlü kitapları var. Müzelerinin yanında çatılara sığmıyan, tek başlarına birer başka müze değerini taşıyan anıtları ballandıra ballandıra anlatırlar. Kılıçla alınan ülkeler, bir gün gene o toprakların çocuklarına kalır. Fakat gönülleri güzelliğinin tuzağına düşüren fetihlerin sonu yoktur. Yabancılar, üstün ulusların bu türlü yaratışlarına imrenirler, sever ve çok geçmeden eski varlıklarını unutup erirler. Uzaktan örnek aramak nemize gerek? Osman oğullarının kurduğu koca imparatorluğu yamalı bohçaya döndüren bu büyük eksik değil mi idi?.. "Herat,, da olgunlaşan Türk san'ati, bir yanda İranı kaplarken, bir koldan da Selçukların eliyle Anadoluya yayılmıştı. Bizans aşısından sonra, neler kaybettiğimizi ortaya koymak, şimdi kolay mı?..

"Süleymaniye,, ile Bursadaki "Yeşil,, i biribirinden ayıran ana çizgiler nelerdir?.. O çini mihrapta, o üç kubbenin ağırlığını esnemeden çeken düz kemerde, mücevher kadar güzel yontulmuş havuz da, o par par yanan revaklarda bir çağın san'at tarihi yaşıyor. Hani bunların resimleri, plânları?.. Mermeri dantel yapan, tuncu balmumu gibi işliyen ve beş yüz yllık ayakta duruştan sonra pencerelerindeki sütundan pervazları hâlâ inliyerek döndüren ûlu yaratıcılar kimlerdi?. Bunları örten giz "sır,, perdesini kaldıracak kimse yok mu?..

İstanbul camilerinin bir bölüğünü inceliyen frenkçe eserleri görmemiş değilim. Gene onları örnek tutarak yazılmış birkaç kitap da gözüme ilişti. Fakat ne birini, ne ötekini açlığımızı doyuracak boyda şeylerden saymıyorum. Artık daha dolgun ve kandırıcı yakraklarda bize kendimizi anlatan izerler gerekmez mi?..

S. Gezgin

Gelenler, Gidenler

AMERİKAN ELÇİSİ — Bir müddettir Avrupada bir gezide bulunan Amerikan elçisi Bay Skiner dün şehrimize dönmüştür.

İNGİLTERE ELÇİSİ — Mezunen Londrada bulunan İngliz elçisi Sir Persi Loren'in bu ayın ilk haftasında şehrimize dönmesi beklenmektedir.

Ankaradan:

Yüksek tasdikten geçen adliye tayinleri

Ankara, 30, (Kurun) — Yüksek tasdikdan geçen adliye tayinleri:

Malatya adlî ihtisas mahkemesi müddei umumiliğine baş müddei umumî muavinlerinden Ahmet Lütfü, yerine temyiz raportörlerinden Halit, Behişni hâkimliğine kâhta hâkimi Mustafa Reşit, Balıkesir azalığına Kilis hukuk hâkimi Fehmi, İstanbul asliye azalığına eski Gelibolu müddei umumisiMuzaffer, Samsun ceza hâkimliğine Kırşehir ceza hâkimi Hamdi, Amasya azalığına İmroz müddei umumiye Cemal, orta azalığına Kayseri ceza hâkimi zeki, Yabanı abâd eski ceza hâkimi Cevdet Sultaniye hâkimliğine, Antalya ceza hâkimi Ahmet Vezir köprü azalığına, İslâhiye müddeiumumisi Turul sulh hâkimliğine, Sorgoy müddei umumisi Ahmet Nallıhan hâkimliğine, Arabson müddei umumisi Mehmet Cemal Manisa ceza hâkimliğine, Manisa müddei umumi muavini Tahir Manisa müddei umumî muavinliğine, çiçek dağ hâkimi Avni Antalya ceza hâkimliğine, Rize müddei umumisi Kadri Menemen ceza hâkimliğine, Nevşehir müddei umumî muavini Ahmet Kemal Adapazar sulh hâkimliğine, Erciş müddei umumisi Süreyya Sandıklı ceza hâkimliğine, baş müddeî umumî muavinlerinden Nafi Bolvadin müddei umumiliğine Nezip müddei umumisi Necati Kandıre ceza hâkimliğine, İskilip müddei umumisi Hamdi Dinar ceza hâkimliğine, Kandıre hâkimi Sabri Gebze müddei umumiliğine, Gerze Celâl Manisa ceza hâkimliğine Bozca ada müddei umumisi Mehmet Zeki Gerzeye, Manisa aza muavini Hikmet Sivasa, Hukuk mezunlarından Mustafa Bordora, Celâl Balıkesire, Necmeddin Kütahya muavinliğine, Kemal saray Sorgu hâkimliğine, Manavgata İhsan, Sökeye Osman, Urlaya Mehmet, Karaburuna dört yoldan Kâzim, Manisadan Mehmet Sabri, Çeşmeye Bahçeden Sami.

Limanlarımıza geceleyin uğrayan yabancı vapurlar

Ankara, 30 (Kurun) — Limanlarımıza geceleyin uğrayacak ecnebi vapurlarının da tahmil ve tahliyesinin yapılması, kendilerine kolaylık gösterilmesi Ekonomi Bakanlığınca ilgili makamlara bildirilmiştir.

Avrupadan bez ithali çok azaldı

Ankara, 30 (Kurun) — Son ay içinde Avrupadan memleketimize bez idhali dikkati çekecek kadar azalmıştır. Alâkadarlar bunun, Kayseri fabrikası mensucatının Avrupadakinden daha sağlam ve ucuza mal edilmesinden ileri geldiğini söyliyorlar.

Cumuriyet bayramını kutlama programı

Ankara, 30 (Kurun) — Cümhuriyetin 12 inci yıl dönümünü kutlama programını hazırlamak üzere Parti ilyön kurulu başkanı, ordu, belediye, halkevi, kültür dilegelerinden mürekkep komisyon ilbay Nevzadın başkanlığında toplanmıştır.

Tarih fakültesi için yedi Alman profesör

Ankara, 30 (Kurun) — Ankara Dil, Tarih fakültesi için Almanyadan yedi profesör getirilecek, doçentleri Almanyada tarih okumuş gençlerimizden seçilecektir.

Ekonomi bakanlığı anketimizi ehemmiyetle takip ediyor

Ankara, 30 (Kurun) — Gazetemizin işçi anketi, Ekonomi Bakanlığı işçi bürosunca ehemmiyetle takip edilmektedir. Ankete verilen cevaplar iş bürosundaki yabancı mütehassıslar tarafından da ayrıca incelenmektedir.

Çiftçiye toprak

Ankara, 30 (Kurun) — Üçüncü genel ispektörlük mıntakasındaki topraksız çiftçilerin topraklandırılması kararlaştı. İlk partide 60 bin dönüm toprak dagıtılması muvafık görüldü.

Tarım Bakanı

Ankara, 30 (Kurun) — Tarım Bakanı Bay Muhlis Erkmenin yarın doğu gezisinden dönmesi beklenmektedir.

Hindistanın şimalinde bir isyan hareketi

Bir posuda iki İngiliz sübayı öldürüldü 125 neferin de öldüğü söyleniyor

Hindistanın İngiliz siyasasına karşı en büyük muhalif partilerinden biri olan kongra partisi, Hindistan - Efgan hududunda bir aydır devam eren kanlı çarpışmaları ileriye sürerek, bu çarpışmaları İngilizlerin yeni bir zulüm nümunesi addetmektedir. Hindistan içinde İngilizler aleyhine propoğanda yapmaya başlanmıştır.

Hindistanın şimal tarafındaki çarpışmalar şu sebepten doğmuştur; ötedenberi cengâverlikleriyle meşhur olan ve hududun Efganistan tarafında yaşıyan Mohmandlar birdenbire isyan ederek İngilizlerin dağlık yerlerde yaptırdıkları şoseye hücum etmişler, mühendis kamplarile karakollara baskın vermişlerdir..

Son gelen haberler kabilenin şiddetli mukavemetlerine rağmen İngilizlerin isyan sahasının ortasına kadar ilerlediklerini bildirmektedir. İngiliz müstemlekât çevrenlerine göre Mohmandların çıkardıkları bu isyan hareketi Hindistan için büyük bir tehlike olmakla beraber şimdilik 4 Efganistanın müzaheretile bertaraf edilmiştir. Bununla beraber Hint kongre partisinin yapmağa başladığı propaganda isyanı şümullendirmek için atılmış bir adımdır. İsyan mürettibinin Turan isimli bir sergerde olduğu söylenmektedir.

HİNDİSTANDA İKİ İNGİLİZ SÜBAYI ÖLDÜRÜLDÜ

Simla. 30. - (A.A.) — Kuzey batı sınırında kurulan bir posuda iki İngiliz sübayı öldürülmüş, arkadaşlarmdan iki kişi de yaralanmıştır.

Bundan başka 125 neferin de öldüğü veya yaralandığı söylenmektedir.

Hak yerlerinde:

İranlı Ahund'a ceza isteniyor!

Şeyh Musanın duruşması son safhava vardı

Valde hanımın cami yerinde vaazederken dinliyenleri tahrik yollu sözler söylediği iddia olunan İranlı Ahund şeyh Musanın duruşması, İstanbul ağır ceza hakyerinde dün son safhasına varmıştır.

Hakyerinde genel savamanlığı temsil eden yarlardan Ahmet Muhlis Tümay, esasa dair görüş ve düşünüşünü söylemiş, suç işlendiğini sabit görmüş, ceza kanununun 79, 163 ve 252 inci maddelerine göre ceza istemiştir.

Ahund, suç mahiyetinde söz söylemediğini ileri sürerek beraati isteğinde bulunmuştur. Duruşma, kararın bildirilmesi için kalmıştır.

Iskân müfettişi süsü vererek dolandırıcılık mı?

Iskân müfettişi süsü verilerek muhtelif kimselere yer temin edileceği vadile baş vurulup dolandırıcılık yapıldığı noktasından, Tüzece iki kişi hakkında takibat açılmıştır. Bu takibatta bir avukatla beraber bir arzuhalcinin adı geçiyor.

Tahkikat dosyası genel savamanyar Şefik tarafından yedinci istintak dairesine verilmiştir. İstintak hâkimi, araştırmayı derinleştirecektir.

Kudüste bulunan kızın maaşı nasıl alınmış?

Hatice Huriye isminde bir kadın hakkmda Tüzece tahkikata başlanmıştır. Kendisinin, kızı Kudüste Ammun kasabasında bulunduğu halde, onu burada imiş gibi göstererek , maliyeden kızının babadan kalma maaşını aldığı iddia olunuyor. Bu suretle sahtekârlık esasından araştırma yapılmaktadır. Kadının noterlikte sahte vekâletname tanzim ettirdiği de bahis mevzuudur.

Araştırmaya genel savamanyar Şefik elkoymuştur.

Hayvan sergisi bugün açılıyor

Hayvan sergisi bugün Edirne kapıdaki temizlik ahırlarında törenle açılacaktır.

Bu yılki sergiye geçen yıldan fazla olarak yüz iki hayvan getirilmiştir. Bu hayvanlar arasında da hükûmetin damızlık aygırları da bulunmaktadır.

Şundan bundan

25 yılda yazılan beş ciltlik vasiyetname

Londralı bir İngiliz, beş ciltlik bir vasiyetname bırakarak ölmüştür. Bu İngiliz vasiyetnamesini tam yirmi beş yıl çalışarak vücude getirmiştir. Pek haksız da değil! Çünkü insan son dakikalarında, neler söyliyeceğini bilemez. Çok şey söylemek isterse de akla gelmez. İngilizin yirmi beş yılda düşüne düşüne dileklerini yazması pratik bir iştir.

Banknot kolleksiyonu yapan bir adam

Bir Londralı İngiliz, bugüne kadar görülmiyen tuhaf bir kolleksiyon vücude getirmiştir. Bu meraklı adam elli yıl uğraşarak her türlü banknottan birer tane elde etmiştir. Sayısı kırk bini bulan bu banknotları yüz on cilt içinde yerleştirmiştir.

En eski banknot yedi yüz yıl önce bir Moğol hanı olan Kuzla Han tarafından çıkarılmış olandır. En pahalısı da umumî harpten sonra Almanyada çıkmıştır. O zaman mark'ın değeri hiçe inmişti. Bu banknotun üzerinde beş tirilyon yazılıdır. Eğer bunu altın para ile ödemek lâzım gelse dünyanın bütün altınlarını toplamak icap edecek!

Japonyada 70 bin mabet kapandı

Japonyada ekonomik buhran her yerden çoktur. Bunu anlamak için yalnız şu örnek yeter:

Memurlarına aylık verilemediğinden dolayı yetmiş bin Buda mabedi kapanmış duruyor. Papazlar da aylık alamıyorlar Bunlar, kendilerini geçindirebilmek için, mabet yanındaki boş yerleri ekiyorlar. Bu mabetler böylece sebze bahçelerile sarılmıştır. Fakat zavallı papaslar bu işi hiç bilmediklerinden yetiştirdikleri fidanlar pek cılız ve az verimli oluyor.

Ahali mabetsizlikten sızlanıyor. Hükûmet bir karışıklık çıkmasından korkmaktadır.

Yılda beş bin ton av kurşunu!

Fransada avcıların bir yıllık masrafları şöyle hesaplanmıştır: Yirmi iki milyon beş yüz bin frank değerinde beş bin ton kurşun; yüz milyon frank değerinde tüfek, dört yüz doksan milyon frank değerinde avcı elbisesi ve levazımı. Fransız avcıları nın şimendiferlere kendileri ve köpekleri için verdikleri para seksen milyonu buluyor. Ayrıca bekçiler ve diğer adamların aldıkları ücretler de üç yüz milyondan aşağı değildir.

Hükûmetin kazancı da az olmuyor. Avcı elbiselerinden, silâhlardan ve diğer levazımdan aldığı vergi altmış bir milyon frank tutuyor. Yedi milyon gümrük parasından, on milyon av oktrovasmdan, kırk milyon baruttan on milyon köpeklerden, yüz yirmi dört milyon ormanlardaki sığınaklardan alıyor.

Telefon idaresi

Telefon idaresinin hükûmete geçtikten sonra Almak üzere olduğu şekil ve kadrolar meselesi için Ankaradan henüz bir haber gelmemiştir. Bakanlık tarafından hazırlanan kanun lâyihası komutayda kabul edildikten sonra telefon idaresinin yeni vaziyeti belli olacak ve teşkilâtı kimlerin idare edeceği anlaşılacaktır.

Geçmiş Kurunlar:

1 Teşrinevvel 1920

Önümüzdeki pazar günü Kadıköy İttihad Spor klübünde Fenerbahçe birinci takımı ile Rumlar arasında mühim bir maç yapılacaktır. Oyunlara ilk olarak çıkan Fenerbahçe takımının evvelki sene lere nisbetle daha kuvvetli bir takım ile sahaya gelecekleri düşünülürse maçın fevkalâde heyecanlı olacağı ümid edilebilir. Ayni günde Ermeniler ile Fransızlar arasında da bir müsabaka olduğu gibi, mukavemet ve uzun atlama yarışları da yapılacak kazananlara hediyeler verilecektir.

Yabancı Posta

Bu sesi kim çıkarıyor?

Ormandan gelen acıklı sesler halkı korkutmuş

Fransanın Tüll şehrinde ormanda işitilen garip bir ses avcıları ve halkı hayli telâşlandırmıştır; "Löjur,, gazetesi şöyle anlatıyor:

Ava izin verildiği gündenberi şehrin etrafındaki ormanlardan müthiş acıklı sesler geliyor. Herkes işitiyor, fakat bunu çıkaran hayvanı kimse göremiyor. Bunu bulmak için büyük bir av heyeti kuruluyor. Heyete jandarmalar da giriyor. Orman baştan başa taranıyor, tavşan ve vahşi kedilerden başka bir şey görülemiyor.

Bununla beraber acıklı sesler devam ediyor ve halkı da fena halde korkutuyor. Birçok av cemiyetlerinin başkanı olan Yinet adında biri, birçok hayvanların seslerini tanımış olmasına rağmen hiçbir zaman böyle inilti ler işitmediğini söylüyor.

Lö Jurnal gazetesinin bir muharriri bu işin hakikatini anlamak için o çevredeki en eski avcılardan birine baş vuruyor. Bu adam bildiklerini şöyle anlatıyor:

— Bundan birkaç yıl önce de böyle iniltiler işitmiş, bir iki arkadaşımla etrafı dolaşarak bir şey göremeıniştim. Bir gece ay aydınlığı vardı. İşi tamamiyle anlamak için çıktık. Birdenbire bir iki metre ötede bu acıklı iniltileri işittim. Başımı çevirince büyük bir kuşun uçtuğunu gördüm. Hemen ateş ettim. Düşen kuşun yanına gittiğim zaman bunun büyük bir su kuşu olduğunu gördüm. Bu kuşun başını saya soktağu zaman inilti li sesler çıkarır. Mesele anlaşılmıştı. Artık ondan sonra hiçbir şey işitilmedi. Şimdi de böyle bir kuşun halkı korkuya düşürdüğünü sanmaktayım.,,

Festival için La Bulgari gazetesinde bir yazı

Fransızca La Bulgari gazetesi şehrimizde yapılan Balkan festivali dolayısiyle bir başyazı yazmıştır. Bu yazıda İlbay Muhittin Üstündağın sözlerini kısaca yazarak festivalin iyiliklerini anlatıyor ve sonunda diyor ki:

"İstanbul Şarbaylığının bu teşebbüsü bu cinsten daha başka türlülerine yol açarak Balkanlılar arasında tanışma, görüşme ve anlaşmayı temin edecektir. Tamamiyle eminiz ki, İstanbul Şarbaylığının bu yüksek muvaffakiyeti, barış ülküsünün gerçekleşmesini ve uluslarımızın sükûn ve anlaşma içinde yaşamasını ciddi bir surette istiyenleri uyandıracaktır. Balkanlarda bir yaklaşma ve tanışma ülküsüne candan hizmet eden bu festivali kuranları selâmlamak ve içten tebrik etmek için bu barış taraflıları bizimle birleşeceklerdir.

20 ilkteşrin - Pazar genel nüfus sayımı

Yerli, yabancı herkes o gün bulunduğu yerde kendisini yazdıracaktır.

Başvekâlet
İstatistik Umum Müdürlüğü

Yapışık Kardeşler

ENG ve ÇANG = SAG ve SOL

Bölem: 50 Yazan: Rudolf Van Wehrt

Ayrılık Mukavelesi!

Dava düştükten sonra, kardeşler yaşayış tarzını değiştirdiler!

Başını okumıyanlara

Yapışık kardeşlerden Engin Çan aleyhine açtığı davaya bakan Amerikalı hâkim, Çangın Engi dövdüğünü kendi ikrarile sabit görüyor. Lâkin kardeşler yapışık olduğu için, suçluyu hapsedemiyor. Engin operasyonla ayrılış isteğini, kanunda bu hususta madde yazılı olmadığı için reddettikten sonra, iki tarafa karılarını ve çocuklarını ayırmalarını teklif, bunu cehennem hayatını cennet hayatına çevirmek üzere tavsiye ediyor. İkizler, teklifi kabul ediyorlar. Dava, şahsen vazgeçişle düşüyor. Siyamlı ikizler, yeni yaşayışa başlıyacaklardır.

Engle Çang, hâkimin teklifine uygun olarak hareket ettiler. Eng ailesile Çang ailesi, o zamana kadar, birlikte yaşadıkları Vilkes Kontluğundaki beyaz çiftlikten çıktılar. Şimalî Karolina hudutları içerisindeki bu çiftlikten çıkıp Vörçiniya hududundaki Mavnt Eyri şehri civarında yaptırdıkları evlere taşındılar. Bu evler arasında üç saatlik mesafe vardı. Yaya değil, araba ile üç saatlik mesafe!

Engin evi, bir tepede yükseldi. Bu evin önünde güzel bir manzara alabildiğine genişliyor, tabiatin doyumsuz güzelliği bir bakışta gözalıyor, baktıkça içaçıyordu. Çangın evi, çukurdaydı. İki dağ arasında, yemyeşil bir vadide, bir çayın kenarında... Bu evin manzarası da başka bir güzellikle hoşa gidiyor. Lâkin, Engin evi gibi güneşli yerde değil, bilâkis gölgeli yerde! Evlerin yapıldığı yerler de, bu suretle yapışık iki kardeş arasındaki düşünüş ve duyuş ayrılığını gösteriyor. Biri güneşli tepeyi, diğeri gölgeli vadiyi tercih ediyor. Biri yukardan aşağıya bakmaktan zevkalıyor, diğeri aşağıdan yukarıya gözçevirmekten!

Misis Eng Bankers çocuklarile beraber tepedeki eve, Misis Çang Bankers çocuklarile beraber vadideki eve çekildiler. Bir aile çıktı, bir aile indi! Tepeye çıkış ve vadiyeiniş! Böylece, hâkimin teklifine uygun olarak evleri ve kadınlarla çocukları ayırma işi yapılmadan, resmî bir muamele yapıldı. Noterliğe gidilerek bir mukavele hazırlandı. Yeni vaziyet bu mukaveleyle kanun nazarında sağlama bağlandı. Yapışık kardeşler, uzun uzadıya müzakere ve münakaşadan sonra, tesbit ettikleri bazı esasları noter huzurunda imzaladılar. Mukavele, yedi maddelikti. Bir suretini, aşağıya yazıyoruz:

7 Maddelik Mukavele

1 — Mister Eng Bankers ve Mister Çang Bankers, servetlerini aralarında taksim etmişlerdir. Her kardeş, kendi hissesini almıştır. Hisselerine düşeni istedikleri gibi sarfedebilirler. Biri, diğerinin hissesine düşen kısmın üzerinde hiç bir hak iddia edemez. Biribirlerinin işlerine karışamazlar. Mevcut servet, ikiye bölünmüştür, İkizler, kendilerine düşen kısımların kendi arzularına uygun olduğunu açıkça belirtirler.

2 — Mavnt Eyri şehrinin garbındaki ev Mister Eng Bankerse, şarkındaki ve Mister Çang Bankerse aittir. Kardeşlerden her biri, sahibi olduğu evde söz sahibidir. Uşaklar v. s. yalnız ev sahiplerine itaat edecekler, yalnız onun emirlerini yerine getireceklerdir. Ancak, kardeşlerden her biri, misafir olarak gittiği kardeşinin evine kendi uşaklarından birini götürebilecektir.

3 — Mukaveleyi imzalıyanlar, karılarını ve çocuklarını misafir olarak da biribirlerinin evine götürmemeği kabul etmişlerdir. Misis Sara Bankers Çangın, Misis Adileyd Bankers Engin evine, adım atmaz. Her ne vesile ile olursa olsun, bunu yapamıyacaklardır.

4 — Bugünden itibaren, her iki kardeş bu maddede yazılı şartlara riayeti bilhassa gözeteceklerdir. Her biri üçer gün biribirlerinin evlerinde kalacaklardır. Üç gün biri ötekinin, üç gün biri ötekinin misafiri olmak üzere yaşıyacaklardır. Muntazam surette, nöbetleşe yerine getirilecek olan bu ev sahibilik ve misafirlik vazifeleri, hiç bir vakit aksamıyacaktır. İki taraftan birinin karısı hastalansa, hattâ ölse bile, gene iki taraftan birinin çocuklarından biri hastalansa, hattâ ölse bile, bu üçer günlük nöbet usulü bozulmıyacaktır. Böyle akla gelen ve gelmiyen herhangi bir hâdise, iki taraftan birinin konulmuş usulü bozarak, diğerinin evine vakitsiz ayak basmasına aslâ sebep teşkil edemez.

5 — Mister Eng Bankersin evinde alkol kullanılmaz. Mister Çang Bankers, kardeşinin evine alkol getiremez ve getirtemez. Bu husus yasaktır.

6 — Buna mukabil, eğer Mister Çang Bankers hoşlanmamaya başlıyacak olursa, Mister Eng Bankers, kardeşinin misafiri olduğu müddetçe balık tutamaz. O takdirde bu husus da, yasak sayılır.

7 — İki taraf, bu mukavelenin her maddesine harfi harfine riayeti, kesenkes taahhüt ederler.

İşte, evlendiktenberi karısile ve çocuklarile birlikte tam on iki sene bir arada yaşadıkları Vilkes Kontluğundaki beyaz çiftlikten uzaklaşan yapışık kardeşler, bu mukaveleyi imzaladıktan sonra, karşılıklı taahhüt ettikleri esaslara göre yaşamağa başladılar. Karılarını ve çocuklarını biribirlerinden ayırmakla, o zamana kadarki cehennem hayatını cennet hayatı yapmak tecrübesine giriştiler! Bunda umduklarını ne derece kadar buldular? Onu ileride, yakın bir ileride öğrenecek siniz!

Burada şunu tekrar notedelim ki, 1843 tarihinde 32 yaşında olarak evlenen Engle Çang, böyle ayrı yaşayış tecrübesine giriştikleri zaman, 44 yaşındaydılar. 19 yaşında evlenen Engin karısı Sara 31 ve 18 yaşında evlenen Çangın karısı Adileyd 30 yaşlarında!

(Arkası var)

Operatörler

Yapışık kardeşleri ayırabilecekler mi?

Herkesi ve bu arada bilhassa doktorları alâkalandırıcı bir bahis! Pek yakında bu sütunlarda okuyacaksınız!

Seba melikesi ve Süleyman

Habeşliler hıristiyanlık, Yahudilik ve zenci hurafelerini biribirine katan bir dine sahiptirler

Habeşliler dünyanın en tuhaf düşünceli, tuhaf inançlı milletlerinden biridir. Kendileri gerçi hıristiyan milletlerin en eskilerinden biridir fakat onların hıristiyanlığı, yahudiliğin, hıristiyanlığın ve zenci hurafelerinin biribirine katışmış ve karışmış bir şekli saymak hiç de yanlış olmaz.

Habeşlilere göre İsrail oğulları tarihinin en önemli şahıslarından olan peygamber (Süleyman) ın zevcesi ve Seba melikesi onların kraliçeleri idi. Seba melikesi, peygamber Süleymandan gebe kalarak Menelik namında bir erkek çocuk doğurmuş, bu Menelik bütün Habeş hükümdarlarının anası olmuştur. Kitabı mukaddes Seba Melikesinin Süleyman peygamberi ziyaretinden bahsederse de bu adı taşıyan bir oğulları olup olmadığına dair bir şey söylemez. Yalnız Habeş anaası bunu anlatıyor.

Habeşlilere göre hâdise şu şekilde olmuştur:

"Süleyman bilgili bir adamdı ve hekimdi. Seba Kraliçe ise sağ bacağından muztaripti. Sağ bacağı sol bacağından daha kısa idi. Kraliçe Süleymanın hekimliğinden istifade için Kudüse gitti ve birlikte bir çok hediyeler götürdü. Kraliçe Süleyman ile evlendi ve Meneliki doğurdu. Süleyman bu çocuğu yetiştirdi ve 19 yaşına kadar yanında alıkoyduktan sonra Habeş ülkesine gönderdi ve kendisine bir sürü yahudileri de kattıktan başka "mukaddes and,, ın asıl nüshasını da ona verdi.,,

Bugün bütün Habeşistanda "mukaddes and,, nüshasının Aduve veya Sksum kilisalarının birinde bulunduğuna inanılıyor. Kilisacılar bunu itina ile saklıyor ve bir kimseye göstermiyorlar. Hiçbir seyyah bunu görmemiştir.

Fakat bu yahudilerin en eski zamandan beri Habeşistanda bulundukları ve orada yerleştikleri muhakkaktır. Bu gün de Habeş ülkesindeki yahudiler pek çokturlar.

Habeşlilerin sonradan 300 senesinde hıristiyan oldukları anlaşılıyor. Oraya gitmek üzere yola

Habeş kiliselerinde görülen resimlerden: Şeytan zincirler içinde!

çıkan misyonerler içinde Frument namını taşıyan bir genç vardı. Yolda misyonerlerin gemisi kazaya uğramış, hepsi boğulmuş ve yalnız bu genç kurtulmuş ve Habeşistana gitmişti.

Habeşliler Jirumentin aklı başında bir adam olduğunu görerek onu genç kırallarına mürebbi seçtiler. Misyoner çok geçmeden kralı hıristiyanlığa çevirdi ve kral ile beraber maiyetinden birçokları da hıristiyan oldular.

Jirument daha sonra İskenderiyeye giderek oranın patriki ile görüşmüş ve patrik tarafından piskopos yapılmıştı.

Habeş kilisası, Mısır kilisasına tabidir. Jirumendin zamanından bugüne kadar Mısır patriği, Habeş piskoposlarını tayin ede gelmektedir. Yalnız bir aralık Roma papası, Habeşistanı Romaya bağlamak istemiş, fakat muvaffak olamamıştı. Habeşlileri bir aralık Mısır patrikinden ayrılarak bir Habeşliyi metrpolit yapmak istemişler, fakat Mısır patrikliği hakimiyetini korumak için müteamadiyen uğraşmış ve bu eski anayi muhafazaya muvaffak olmuştur.

Habeşliler ile Mısır kiptilerin dinî itikatları birdir. Sonra Habeşlilerin Kudüste de çok güzel bir kilisaları vardır. Habeş hükümdarları ve prensleri buraları nı daima ziyaret ederler.

Her Habeş köyünde bir kilise vardır. Ve bütün Habeşistanda 1800 kadar muntazam kilise bulunmaktadır. Bunların hepsi de tepeler üzerinde veya korular içinde yapılır. Fakat bunların çanları taşdandır. Taşların içi oyulur, bunlar daha küçük taşlarla vurulur ve çıkan ses uzak mesafelerden duyulur.

Habeşliler ruhanî reislerine abuner demek itiyadındadırlar. Bu zat mühim şahısları kabul ettiği zaman bir taht üzerine oturur.

Habeş papasları hayatlarında bir defa ölenin hakkını haizdirler. Bunlar ticaretle de meşgul olurlar, kilisenin mallarını idare ederler, ikraz muamelelerile meşgul olurlar, bundan başka halk arasında adeta hâkimlik yaparlar.

Habeşistanda en zengin müessese kilisedir. Memleketin üçte biri ona aittir. Habeşlilerin hayatında en büyük tesiri olan kuvvet kilisedir. Ve her hıristiyan Habeşli yemez, içmez, kilisenin hakkını öder.

Habeş kilisesinde zencilere mahsus birçok hurafalar yaşar ve kilise bunlarla mücadele etmez. Bilakis onları yaşatmağa çalışır.

Imparator ile oğlu bir teftişte.

İskeçede bir kayıp

İskeçede Kireççiler könünün baş öğretmeni B. Osman, üç gün süren bir hastalıktan ölmüştür. Bay Osman Trakya Türklerinin sevdiği bir gençti. Ömrünü hemşehrilerinin kültürünü yükseltmeye vermişti. Cenaze alayında Gümülcüne ve İskeçenin Türk ve gayri bütün kadir bilenleri bulunmuştur.

Teşekkür

T. İ. C. İ. Merkez bürosunun veznedar ve muhasibi biraderim ve oğlumuz doktor Binbaşı Hadi Müştakın cenaze töreninde hazır bulunan ehibba ve dostlarile ve gerekse telyazılarile elemlerimize iştirak eden zevata teşekkürlerimizi arzederiz.

Pederi: Dr. F. Müştak, annesi: Safiye, biraderi: Pratik farmakoloğ Zahit Müştak.

APARTIMAN

Elindeki telgrafı öfke ve can sıkıntısı ile parmakları arasında büküp odacığına sığınmış yatıyordu. Paryan ve Bay Berrinyon apartımanında bir gecelik misafir olmaya geliyorlardı. Hangi apartıman? Bilmiyorlar mıydı ki o, şöyle böyle bir otelin bir odacığına sığınmış yatıyordu. Parmakları arasında büzdüğü telgrafı yere atarak bağırdı:

— Hay Allah belâsını versin! Şimdi mirastan da mı mahrum olacağım?

Bayan ve Bay Berrinyon Alfredin taşralı akrabası idiler; çok iyi insanlardı. Bir kaç ay önce Alfred onlara baş vurmuş, kendini acındıracak bir dille otelde yaşamanın ne kadar kötü olduğunu, hemen şimdi sekiz bin frangı olsa güzel bir apartıman satın alacağını anlatmıştı. Bu iyi yürekli insanlar, onu otelde yatıp kalkmaktan kurtarmak için çıkarıp sekiz bin frank vermişlerdi. Bu para, Alfredin iyi bir sinema artisti olmasına yaramıştı. İyi giyiyor, fakat yine otelde yatıyordu.

Şimdi ne yapacaktı? Çok müşkül bir vaziyette kalmıştı. Bir çare bulmak için kafasını boş yere yorup duruyordu. Derken... katılırcasına gülmeğe başladı. Ne diye bu kadar üzülmüştü? Hemen stüdyoya koştu. Şef makinisti yakaladı:

— Bu akşam film çevrilmiyecek değil mi?

Dedi .

— Hayır, yıldız gelmedi; son perdenin çevrilmesi ister istemez yarına kaldı. Patron çok öfkelenmiş gitti. Dekorun bu akşam bozulmasını istiyordu.

— Tamam, isabet olmuş. Bak, beni dinle iki yüz frank kazanmak istiyor musun? Çabuk söyle, ya evet, ya hayır! Evet mi? Çok güzel. Şimdi kulaklarını iyice aç.

Alfred düşündüklerini anlattıktan sonra, stüdyoda son perde için hazırlanmış olan güzel takma bir apartımanı görmeye gitti. Burada iki oda vardı. Biri muhteşem bir yatak odası, öteki küçük bir salon! Artık Alfred kararını vermişti. Şef makiniste dedi ki:

— Anlaştık değil mi? dediğim gibi yaparsın. Hele zil çalmamasına çok dikkat etmeli.

Alfred istasyonda büyük bir sevinçle karşıladığı akrabasını lokantaya götürdü. Mükemmel bir ziyafet çekti. Ve güle eğlene "apartımanına„ götürdü.

— Oh, ne güzel, ne şirin apartıman!

Bayan pek memnundu. Fakat onları adım adım takip eden Alfredin yüreği atıp duruyordu.

— Evet yengeciğim, sayenizde. Lâkin pek yorgunsunuz, hemen yatıp uyumalısınız.

— Ya sen, Alfred, sen nerede yatacaksın?

Alfred cevap verecek vakit bulamamıştı. Kadın önünde duran bir kapıyı açtı. Fakat açmasile geriye çekilmesi bir oldu. Önünde projektörlerle aydınlatılmış koca stüdyo dikiliverdi.

— Bu ne?

— Şey.. Bir şey değil.. bir şey değil canım... hani şu. komşunun atelyesi.. Büyük bir fotoğrafçıdır da.

Öteden dayısı, büyük projektörün tam karşısına düşen pencereyi açacakken Alfred hemen yetişti:

— Sakın açmayın, oradan soğuk hava gelir, üşürsünüz.

Dedi. Bir münasebetsizlik çıkmasından o kadar korkuyordu ki nihayet işi şakaya çevirerek elektrik düğmesini çevirdi:

— Haydi bakalım, şimdi de cereyan kesildi.

Diyerek gülmeye başladı. Dayısı hiç telâş etmedi:

— Ziyanı yok, oğlum, ziyanı yok. Benim kibritim var. Lâzım olursa yakarım. Artık yatalım, haydi yavrum sen de rahatına bak!

Gece yarısı dayı uyanmış, yemekte Alfredin içirdiği iyi şarapların tesirini bitirmek için tuvalet odasını aramak lüzumunu duymuştu. Kibritini çaktı, önüne gelen bir kapıyı açıverince kendisini stüdyonun avlusunda buldu. Tabiî burasının ne olduğunu bilmiyordu. Yarı çıplak bir halde soğuk avluda titriyor ve bir düziye tuvalet odasını arıyordu.

Fakat birdenbire yakasına bir el yapıştı. Bu, figüranların reisi idi. O sırada çevrilmekte olan filmin figüranlarından biri gelmemişti:

Reis bağırıyordu:

— Buradasın ha? Bir saattenberi seni arıyorum. Saklanbaç mı oynuyoruz? Bu kıyafet ne? Haydi yürü bakayım, aptal herif!

Zavallı dayı bu adama haddini bildirmek istiyordu, amma, reis söz dinlemiyor, itip kakarak:

— Anladım, anladım. Mazeretleri sonra dinleriz. Şimdi işinin başına yürü.

Alfredin dayısı bağırıp çağırıyor, kurtulmak istiyor, orada bulunanlara bir kâbus içinde olup olmadığını soruyordu. Reis hiç aldırmıyarak yapacağı rolü anlatmaya başladı:

— Sana bir idam mahkûmunu gönderecekler! O senden affını rica edecek. Sakın aldırma. Üç defa "af„ diye bağırınca hemen kurşunu ensesine yapıştır. Anlıyor musun?

Zavallı adam bir şey anlamıyordu. Buz gibi donmuş kalmıştı. Reisin sesi işitildi:

— Haydi, yerine, oraya git!

Eline sıkıştırılan tabancayı yere atarak bağırdı:

— Polis! Polis yok mu? İmdat!..

Ve düşüp bayıldı. Bir sedye ile kaldırdılar. Biraz kendisine gelince reis eline elli franklık bir kâğıt sıkıştırdı ve serbest bıraktı. Berrinyan dayı kibritini yakarak güç belâ çıktığı kapıyı buldu. Yatağına gitti. Karısı uyandı. Ne olduğunu sordu.

— Bir şey değil; rüya, kâbus gördüm. Müthiş bir kâbus. Hattâ bana elli frank bile verdiler.

Dışarıda büyük gürültüler kopmuştu. Alfred uyandı. Ne olduğunu anlamak istedi. Sahne vazıı ile karşı karşıya gelince vâzı':

— Ne, burada mı yatıyorsunuz? Doğru değil, amma neyse. Yıldız geldi. Hemen filmi çevirmeye başlıyacağız. Haydi iş başına.

Apartımana gidiyorlardı. Alfred önlerine geçti. Yol vermek istemiyordu. Sahne vâzıı sordu:

— Ne oluyorsunuz? Ha anladım. Apartımanı kendi işin için kullanıyordun değil mi? Pek âlâ. Bak görürsün. Derhal emir verildi. Herkes apartımana koştu. Dayı ile yenge bunlara hayretle bakıyorlardı.

Kendilerine mesele, uzun uzadıya anlatıldı. Alfredin korktuğu başına gelmedi. Mirastan mahrum olmadı. Fazla olarak sinema işi dayının hoşuna gittiği için bir filmde rol almak üzere kendisi de bir iki hafta Pariste kaldı.

Matbaamıza gelen eserler:

Yeni adam

91 inci sayısı güzel bir şekilde çıktı. Bu sayının değerli yazıları arasında İsmail Hakkının yeni nesle yeni dil yazısını, kültür tetkik ve tenkitlerini okuyunuz. Yeni Adamı bilhassa gençlere, muallimlere ve kültürle ilgisi olanlara tavsiye ederiz.

KÜÇÜK ADAM

Bu isimde çıkmakta olan çocuk gazetesinin ikinci sayısı güzel bir kapak içinde renkli resimlerle meraklı ve eğlenceli yazılarla çıkmıştır.

İçinde İstanbulda Balkan festivali, başını koparan adam, ölümden kurtulan vezir, Kökün oğlu Hakanın kızı, Venüs korsanları isimli çok meraklı ve ayni zamanda eğlenceli yazılar vardır. Tavsiye ederiz.

YARIMAY

16 ıncı sayısı kapağı ve içi tamamen renkli olarak çıkmıştır. Bu sayıda Cahit Uçuğun (Yeşil Oba), Perihan Ömerin (Senden istediğim), eski büyük elçi Salih Münir Ün (Eski Türklerin gelin alayı), Nurullah Atacın (Sözün üstünlüğü), Oskar Vayldin (Salomesi), Menfasında öldürülen Habeş prensi, Sinema, moda, spor yazıları lezzetle okunmağa değer.

KÜLTÜR

İzmirde çıkan bu edebî içtimaî mecmuanın 43 üncü sayısı güzel yazılarla dolu olarak çıkmıştır. Peyami Safa — Nâzım Hikmet münakaşasına dair mühim yazı da vardır. Tavsiye ederiz.

ÜLKEMİZDE

Fişek deposundaki patlamanın sebebi

Panayır komitesi çalışıyor - İzmir incir işçilerinin önemli bir derdı - Tütün

İzmir, (Özel) — İnhisarlar idaresinin Altındağ mevkiindeki fişek dopusu, meçhul bir sebepten dolayı infilâk etmiştir. Tahkikat devamdadır. Kast, ihmal, yanık bir sigara veya kıvılcım girmesi, bir fişek sandığının yukardan düşmesi gibi muhtelif sebep ve âmiller üzerinde duruluyor.

Depolar direktörü Osman ile iki bekçi dinlendiler. Direktörün üç gün evvel gene bu depo yakınındaki dinamit, barut, silâh depolarını gözden geçirdiği, fakat bu depoya bakmadığı söylenilmektedir. Deponun menfezleri vardır. Buradan her hangi bir ateşin girmesi de muhtemel görülüyor. Hâdise sabaha karşı saat 3,5 sularında olmuştur. İtfaiye yetişmiş, su azlığına ve mermilerin devamlı infilâkına rağmen her tehlikeyi göze alarak yedi saat uğraşmıştır. Bu suretle yangının, diğer depolara sirayet etmemesi sağlanmıştır. Eğer buna imkân hasıl olmasaydı zarar büyük olacak, yakındaki köy de tehlikeye düşecekti.

PANAYIR KOMİTESİ ÇALIŞIYOR

Panayır komitesi bir rapor hazırlamaktadır. Bunda hem 935 panayırının meticeleri, hem de 936 panayırının daha zengin olması için hükûmetten beklenen yardmlar tesbit edilecektir.

Yunanistan, Selânik panayırı için, bütün il ve ilçelerde birer komisyon teşkil edilmiş ve bu komisyonlar, yerli mahsul ve masnuatın Selânik panayırında teşhirini sağlamışlardır. Ayni usulün bizde de tatbiki istenecektir. Pavyon müsabakasında birincili ği, Filibeli Hacı Süleyman deri pavyonu kazanmıştır. Yirmi pavyona altın, 30 pavyona gümüş madalya, 100 pavyona da takdir name verilecektir.

Şehrimizde sayısı 10 binden fazla olan incir işçileri, birlikler kanalından partiye baş vurarak, incir hanlarında yevmiyelerinden onar kuruş kesilerek baladur denilen adamlara verilmesi usulünün kaldırılmasını ve kanunda yeri olmadığı için kendilerinden müvazene ve buhran vergisi alınmamasını istemişlerdir. Baladur denilen adam, incir hanlarını işletenlere işçi tedarik eder. Buna mukabil hem işçiden günde on kuruş, hem de müessese sahiplerinden yüksek bir yevmiye alır. Bugün işçinin gündeliği 30 — 70 kuruştur. Gündeki çalışma saati de hemen hemen on sekiz saattir. Parti, bu işçilerin birlik taahhütleri ve soysal, sağlık yardım görmeleri noktasında birçok fedakârlıklar yapmıştır. İlbaylık, Finans Bakanlığı ile muhabere etmekte ve vergi işini hal le çalışmaktadır. Fakat han sahipleri, bu çok iptidai, ağır ve haksız olan baladur parasını, değil tamamen, hattâ yarı yarıya indirmeği bile kabul etmemişlerdir.

Parti başkanı bana bunu teessürle ifade etti ve dedi ki:

— Asıl acınacak cihet, işçiden her gün 10 kuruş kesen bu müesseselerden bazılarının, işçilerin kendi birliklerine — hastalık, doğum, ölüm, işsizlik gibi ahvalde yardım görmek için — verdikleri haftalık beşer kuruştan iki aylık 40 kuruş aleyhinde propaganda da bulunmalarıdır. İşçi lehine yaptığımız fedakârlıklara rağmen, çok güzel olan teklifimizi onları yanaştıramadık!

Başkan sözlerinin sonunda bütün ümidinin, iş kanununun çıkmasında olduğunu söyledi.

TÜTÜN MAHSULÜ

Tütün mahsulü, kuraklık yüzünden biraz küçük yapraklı, fakat çok güzeldir. On beş, yirmi güne kadar piyasanın açılması bekleniyor. Fiyat yüksek olacaktır.

Aradığım Kadın?

Aşk, Macera ve Hayat Romanı

Yazan : **Kadircan Kaflı** **Bölem: 11**

"Tek olmak hiçtir. Çift olmak herşeydir„

Diyen büyük şaire kendimi o kadar yakın ve sıcak buluyordum ki... Eğer bu sözleri vaktinden önce ondan öğrenmemiş olsaydım, her halde bir gün kendi kendime bulacaktım.

* * *

Bütün çocuklar sabahtan akşama kadar evimizin bir az ilerisindeki meydanlıkta çeşit çeşit oyunlar oynuyorlardı. Onlar evlerine ancak karanlık bastıktan sonra ve uyumak için girerlerdi.

Fakat ben, annemden hiç ayrılmazdım. Onun dizlerinin dibinde oturur, onunla konuşurdum. Annem çok zaman halının üstüne boylu boyunca uzanırdı. Gözleri gibi mavi olan elbisesi rast gele kıvrılır, buruşur, ezilirdi. Bu elbisenin içinde düzgün vücudünün bütün çizgi ve gölgeleri bir kat daha güzelleşirdi.

Boynunda altından yapılmış olan ince bir zincire bağlı mavi bir taş taş vardı. Parmağına iri mavi taşlı altın bir yüzük takardı.

O zaman ben de onun yanına uzanırdım. Boynundaki zincirle oynıyarak uzun uzun gözlerinin içine bakar, orada sanki bambaşka bir âleme, bir hulya ve rüya âlemine dalardım.

— Beni çok mu seviyorsun, Ferit?

— Her şeyden çok.. Herkesten çok..

— Babandan da çok mu?..

— Elbet.. Ben..

— İşte ben bunu istemem. Onu da benim kadar sevmelisin!..

— İyi amma, o olmasa biz hep böyle kalırdık... Hiç ayrılmazdık. Her zaman böyle...

— Sus.. Böyle söyleme.. Baban olmasa biz ne yaparız?.. Onsuz kalmaktansa ölmek daha iyi... O seni ne kadar seviyor, bilsen!...

— .....

— Ona orduda "en yakışıklı zabit„ diyorlar. Onun oğlu olduğun için göğsün kabarmalı.. Başka çocukların babalarına hiç baktın mı? Ondan daha güzel, daha şanlı ve iyisi var mı?

— .....

— Bir çocuk için böyle hem akıllı, hem yakışıklı bir baba, dünyanın en değerli varlığıdır. Nasıl, onu seveceksin, değil mi? Mademki beni seviyorsun, onu da sevmelisin... O olmasa sen dünyaya bile gelmezdin.

— .....

— Ben onun uğruna baba evini ve yurdumu bıraktım. Halbuki sen ona daha yakınsın... Benden çok sevmelisin onu.. O, daha yükselecek. Bir gün sırmalı apuletleri, saplı kılıcı, daha sertleşen ve güzelleşen yüzü ile binlerce insana hükmedecek.. Sen onunla övünmelisin. Anlıyor musun? Onu seveceksin, değil mi?

— Seveceğim anne.. Madem ki sen öyle istiyorsun..

Annemle bunları konuşurken altı yaşında idim. O günden sonra babama daha yakından ve daha dikkatle baktım. Başka çocukların babalarına baktığım zaman da baştan ayağa kadar dikkat kesilmiş oluyordum.

Anneme hak verdim.

Babam, gözümde büyüdü.

Fakat sevimli olmadı.

Şimdi annemin, onun uğruna baba evini bırakmasına da merak ediyordum. Acaba bu nasıl oldu?

Aylar ve yıllar geçti. Gerek annemden ve gerek geçmiş günleri bilenlerden öğrendiklerimi ekliyerek başlı başına bir roman mevzuu olan bu düğümü çözebildim.

* * *

İşte annemle babamın romanından bir parça:

Kont Ostrofski, Çarlık Rusyasının en büyük zengin ve bilgiçlerindendi. Aristokrat doğmuştu, fakat demokrat ölmek istemişti. Bunun için de çiftliklerini parça parça komşu köylülere dağıtarak köylüleşiyordu. Ayni zamanda bir çok fakir gençleri gimnazlarda ve fakültelerde kendi parasile okutuyordu.

1860 yıllarında Çarlık akademisinde aza bulunuyordu. Bundan başka kültür bakanlığında danışmanlığı da vardı.

Çardan ziyade çarcı geçinen devlet adamları onun yaptıklarını beğenmiyorlardı. Mimlemişlerdi. Bir ip ucu elde ettikkten sonra Siberyaya sürmek istiyorlardı. Fakat işte bu ip ucunu bir türlü bulamıyorlardı. Bununla beraber Kont Ostrofski'nin günleri sayılı demekti.

Sonya Petrovna Ostrofski, on yedi yaşında, vaktinden önce gelişmiş, koyu mavi gözlü sarı saçlı beyaz bir Rus kızı idi. Petersburg polis başkanı olan General Korsakof onu gözüne kestirmişti.

Bu adam kırk yaşlarında orta boylu, tıknaz ve uzun burunlu pala bıyıklı bir askerdi. Genç kıza baktıkça gözlerinde büyük bir hırs ve arzu okunuyordu.

Sarayda bir balo ..

Generaller ve zabitler büyük üniformalarile gelmişlerdi. Siviller de siyah elbiselerini giymişlerdi.

Kadınların arkalarında göğüs, omuz ve kolları, bütün olgunluk ve güzelliklerile gösteren tuvaletler vardı. Bunların belden yukarısı ne kadar dar ve vücude yapışmış idiyse, aşağısı o kadar bol ve genişti. Kalçaların üst tarafından başlıyarak birdenbire balon gibi şişiyor, sonra sarkarak etekleri yerlerde sürünüyordu.

Türk ataşe militeri yüzbaşı Hasan Bey de baloya gelmişti. Kont Ostrofski ile kontesin ve kızının yanı başında idi.

Bu, Kafkaslı bir Türktü. Rusyada okumuş, ilk gençlik çağlarını orada geçirmişti. Fakat mektebini bitirdikten sonra Türkiyeye gelmiş, Türk ordusuna girmişti.

Orkestra yerine gelmişti .

Kontes Ostrofski birdenbire sarardı. Kızına doğru eğilerek

— Korsakof geliyor..

Dedi.

Hasan Bey de oraya baktı. General gördü. Yaklaştığı zaman askeri selâmladı.

General, başını belli belirsiz eğerek karşılık verdi. *(Arkası var).*

Nüfus Sayımı Ve Faydaları

Yazan: *Ahmed Ağaoğlu*

Nüfus sayımı statistik arayışları - nın bir nevidir. Muayyen fasılalarla nüfus sayımı yapmak artık medenî u-luslarda bir ihtiyaç ve kaide olmuş - tur.

Hakikatte tarihin en eski zamanlar 'da bile uluslar bu işin lüzum ve fay - 'dalarını anlamışlardı. Tarih gösteri - yor ki daha Mısırlılar, Sümerliler, Yahudiler, Romalılar ve başkaları nü-fus sayımı yapmakta idiler.

Türklere de bu âdet yabancı değil - 'di. Selçukîlerin İranda, İlhanılerin Hintte ve Rusyada sayım yaptıkları kuşkusuzdur. Osmanlı devletinde de bu âdet vardı. (Netayicülvukuaat) Sü-leyman zamanında yapılmış bir sayım 'dan bahseder.

Garpte ise bu âdet 14 ncü (Louis) zamanında (Kolber)le başlar. Fakat bugünkü ilmî mânasında bu iş 1846 'da (Ketle) namında bir âlimin teşeb-büsü ile Belçikada kurulur. Bu âlim ayni zamanda sayım ameliyesinin il - mî temellerini de attı.

Sair devletler de bu işin faydala - rını kolaylıkla takdir ettiklerinden, sayım yapmak kaidesi çabucak bütün medenî dünyayı aldı; öyle ki bugün bütün dünyada bir tek medenî ulus yoktur ki muayyen fasılalarla sayım yapmasın.

Bununla beraber sayım işi çabucak bir uluslararası meselesi oldu. 1853 senesinden başlıyarak Avrupanın muh telif yerlerinde sayım kongreleri ku - ruldu. Bütün medenî uluslar tarafın - dan gönderilmiş mütehassıs mümes - siller bu kongrelerde sayım meselele - rini ilmen müzakere ettiler; herkes kendi tecrübe ve bilgisini ortaya ata - rak uzun arayışlar ve tetkikler yapıl-dı ve nihayet nüfus sayımını muay - yen ilmî esaslara bağlıyan ilmî bir nazariye kuruldu.

Bu nazariyenin nüfus sayımı hak - kında tavsiye ettiği esaslar şunlardır:

1 — Sayımın ayni günde memleke - tin her tarafında yapılması,

2 — Muayyen fasılalarla yapılma - sı; alelumum bu fasıla 10 yıldır; fa - kat her üç yılda bir yapan ülkeler de vardır.

3 — Nüfus sayımı yapılırken kayde-dilmesi lâzımgelen maddeler:

A — Herkesin adı, soyadı;
B — Cinsi;
C — Yaşı;
D — Evli olup olmadığı;
E — Ne iş gördüğü;
F — Dini;
G — Dili (ana dili);
H — Okuyup yazmak bilip bilmemesi;
I — Ulusu;
J — Nerede doğduğu;
K — Bulunduğu yere ne için geldiği,
L — Vücutta noksanlıkları (dilsiz - liği, körlüğü, aptallığı)
M — Nerede oturduğu;

Şimdi bu sayım ne için yapılıyor?

Bir devletin başlıca ödevi idare et-tiği ulusa hizmet etmek, onun menfa - atlerini korumak, eksikliklerini düşünmek, dertlerine çare aramaktır.

Açıktır ki devlet bu vazifelerini ya-pabilmek için her şeyden evvel ulusun ne kadar olduğunu, artıp artmadığını, ilerleyip ilerlemediğini bilmek mec - buriyetindedir. Bunu bilmiyen bir dev let karanlıkta iş görmüş gibi olur; bir fabrika müdürüne benzer ki fabrika-ların ne olduğunu bilmez; böyle bir durumda olan bir devletin bütün iyi neticelerine bakmıyarak hatalar yap-ması, yanlış hareketlerde bulunması pek normal olur.

Bu suretle, ulus hakkında malûmat veren sayım, devleti bu gibi hatalar - 'dan, yanlış hareketlerden korur ve u-lusa karşı ödevlerini yapabilmek yol - larını gösterir.

İşte bunun içindir ki "devletler ulus için değil, uluslar devlet içindir., ka - idesi hâkim iken devletler sayıma ö - nem vermezlerdi. Kaziyet tersine dön-düğü zamandanberidir ki devletler, sayım gibi ulusa iyi hizmet yollarını gösteren vasıtalara baş vurmağa baş-ladılar.

Şimdi bakalım devlet sayım saye - sinde ulusa karşı ödevlerini nasıl iyi yapmak imkânını buluyor.

Farzediniz ki bir sayım halkın sa - yısının ondan evvelki sayımdaki mik-tardan daha az olduğunu meydana koyuyor.

Bunu gören devlet adamı derhal araştırmağa başlar, acaba azalma ev-lenmelerin azalmış olduğundan mı, ya ölümün doğumdan çok olmasından mı, veya gıdanın kifayet etmediğin - den mi, veya muhaceret vaki olduğu - dan mı? ileri geliyor.

Araştırmaların sonunda bu sebep - lerden herhangi birisi kendisini gös-terirse devlet derhal o sebebin izale - si çarelerine bakmağa başlar.

Meselâ farzediniz ki ölüm doğum - dan çok olduğu anlaşılıyor. O halde hemen sıhhî kurumlarının kifayet - sizliğine, veya gıdanın azlığına hü - küm verir, ve derhal sihhî kurumla - rın iyileşmesi ve çoğalması, ya gıda - nın bollaşması ve ucuzlaması için ted birler alır; çünkü biliyor ki almaz - sa gitgide bu sebepler kuvvetlenir, halkın azalma hâdisesi büyür, soy in-kiraza doğru yol alır ki devletin ken-disinin de inkirazı demektir.

Keza, farzediniz ki sayım arasında okuyup yazanların sayısının azaldığı veya durgunluğu anlaşılmıştır. Der - hal devlet buna karşı tedbirler alarak mekteplerin çoğalmasına bakar.

Bu suretle ulusal hal ve durum hak kında sayım yolu ile malûmat alan devlet adamları derhal en çok faali - yetlerin en çok ve en önemli eksiklik üzerinde toplar ve ulusu tutulmuş ol-duğu arızadan kurtarmağa çalışır.

Görüyorsunuz: *Nüfus sayımının ö-nem ve değeri büyüktür ve bilhassa ulus için büyüktür. Zaten böyle ol - masa bütün medenî uluslar bunca zahmetler ve paralar sarfederek sa - yım yaptırırlar mı? Öyle ülkeler var-dır ki her üç yılda bir bu yolda büyük paralar sarfetmektedirler. Fakat o paralar kaybolmuyor, yüzde bin fazla geri alınıyor.*

İşte bu gibi yerlerde halk, sayımın faydalarını o kadar iyi anlamış ve tak dir eylemiştir ki devletin bu alandaki faaliyetini kolaylaştırmak için elin - den gelen yardımı esirgemez; halk kendisi bizzat sayım listesini doldu-rur ve doğru ve hakikî malûmat ver - meğe dikkat eder. — Çünkü bu malû - mattır ki devlete önderlik edecektir. Açıktır ki alınan malûmata yalan ve-ya yanlış şeyler karışırsa masraflar ve zahmetler badühava olur.

Hiç şüphe yoktur ki Türk ulusu da bu önemli ve erdemli işte devletin yardımına koşacak ve işin muvaffakı-yetle neticelenmesine her türlü hiz-met sarfından geri durmuyacaktır.

Yeni bir eser;

Uluslar kurumunun bir ekonomi eseri

Uluslar Kurumu Ekonomi komi - tesi "arsıulusal ekonomik münasebet-lerin şimdiki hali üzerine mütalea - lar„ adiyle bir rapor yazmıştır. Bu rapor herkesin anlıyacağı basit bir şekilde yazılmış, ulusal menfaatler - le, arsıulusal menfaatlerin biribirine zıt olduğunu zannetmenin bir hata olduğunu göstermiştir.

Birinci kısımda herkes, memleket dışına bir şey satmıyan yahut ora - dan bir şey satın almıyanları„ eşya - nın arsıulusal mübadelesinde şahsan menfaatleri olanları bile alâkalandı - racak bahisler vardır.

İkinci kısımda, an'ane ile kurulmuş olan, geçmişte arsıulusal tecimi esas-laştıran ve ulusları şaşırtan para va-ziyeti anlatmaktadır.

Üçüncü kısımda, kontenjan usulü ve gümrük hakları tetkik edilmekte ve ticarî setlerin kaldırılması ihtima-li ile bunun neticeleri gösterilmekte - dir.

Bu raporda bir çok notlar ve ö - nemli ilâvelerle grafikler vardır.

Habeşistan İmparatorunun çok sevdiği en küçük oğlu dört yaşındaki Prens Sahla Selâsiye, Adisababa sarayın-daki hasbahçede oynuyor. Sağda Alman mürebbiyesi Frav Hertel duruyor. Diğerleri sarayın yerli mensuplarıdır.

S. İ. N. E. M. A.

Habeş kadınlarından üç tip. Bun-lar filmde belki figüran yahut sta - tist kalacaklar, belki de.. yıldız ola-caklar!

Habeşistan, Filmde Yertutuyor!

Şimdiye kadar, mevzuu Habeşis - tanda geçen, Habeşlere ait olan bir film gördüğünüzü hatırlıyor musu - nuz? Hiç bir Habeş yıldızın ismini i-şittiniz mi?. Öyle tahmin ediyoruz ki, hep menfî cevap vereceksiniz. Fakat, bu şimdiye kadar böyleydi. Vaziyet değişiyor. Şimdiye kadar görmedik - lerinizi, bundan sonra göreceksiniz. Ve ihtimal pek yakında!

Bütün dünya filmcileri, günün meselesi olan Habeş — İtalyan me - selesinden mülhem oluyorlar. Habe - şistana dair röportaj filmleri çevir - mekle kalmıyacaklar, vak'alı filmler çevirecekler. Bu işi başarmak için fa-aliyete geçtiler. Habeşistana müte - hassıslar gönderiyor, bu ane kadar hiç hatırlarına getirmedikleri bu mem lektin türlü türlü hususiyetlerini a - raştırıyorlar. Bu suretle çevirecek - leri vak'alı filmlere mümkün olduğu kadar halis Habeş çeşnisi katmağı gözetiyorlar!

Bu, nasıl kabil olabilir? Film sos-yeteleri hesabına oraya gidenler, yap-tıkları araştırmalarda bir taraftan karşılaştıkları manzaraları, yerlilerin gidiş, gelişlerini, çalışmalarını ve eğ - lencelerini aksettirerek röportaj film leri vücude getiriyor, bir taraftan öğ-rendikleri enteresan görünen âdetler ve vak'alar hakkında not alıyorlar, bir taraftan da ileride çevrilecek vak'alı filmlerde rol verilmek üzere tipik Habeşler seçiyorlar. Bunlardan çoğu, belki de sadece figüran ve sta-tist olarak filmlerde yer tutacak. Lâ-kin, bu arada bazılarının da yıldız o-larak parlamaları pek mümkün!. Ya-pılan araştırmalarda çok istidatlı gö-rülen bir kaç tikin kolayca yıldız ola-bilecekleri kanaati edinilmiştir.

Çevrilecek filmlerin mevzuları na-sıl olacak?. Hem bir hayli zengin o - lan Habeşistan tarihinden mevzu a - lınarak filmler yapılması, hem de ta-rih çerçevesi dışında kahramanlık ve sevgi mevzulu filmler yapılması ta - sarlanıyor. Bu iki yoldan da senaryo-lar hazırlanıyor. Filmlerin dış kısım-ları Habeşistanda, iç kısımları Avru-pa ve Amerika stüdyolarında çev - rilecektir.

Yukarıdanberi anlattığımız şekil - de faaliyette bulunanların ön safın-da Almanlar geliyorlar. Bu arada "Ufa„ sosyetesi namına oraya giden İsviçreli Dr. Martin Rikli, ilk iş ola - rak mükemmel bir röportaj filmi çe-virmekle beraber, vak'alı filmler için de müsbet neticeler elde etmiştir. Ya-pılacak vak'alı filmlerde çevrilmesi tamamlanan bu röportaj filminden istifade olunacak, bunlardan bazıla - rına bu filmden bazı parçalar ekle - necektir. Dr. Martin Rikli, Habeş im-paratoru Haile Selâsiyeden çok hi - maye görmüş, imparator, kendisinin adım atılması imparator iradesine bağlı yerlerde bile film çevirmesine müsaade etmiştir. Ayrıca ilerisi için de yüksek müzaheretini vaadetmiş, si-nema gibi bir güzel san'at sahasında memleketinin ve tabaasının yer tut - masından pek memnun olacağını bil - dirmiştir.

Bu sütunlardaki resimler, orda çev rilen bu mükemmel röportaj filmin - den sahne, manzara ve tipler belirti-yor. İstanbulda Habeşistan mevzuu ve Habeşlere ait olarak, ilk defa bu filmi görmemiz ihtimali kuvvetlidir!

Habeşistanın eski payitahtı Harrar şehri civarında hoş manzaralı bir köy. Gördüğünüz Okaliptüsleri vaktile imparator Menelik Avustralyadan getirtip diktirmiştir.

Bir genç eski almanca hocasını yaraladı!

Burhan, iki yıl önce okuldan kovulmuştur hadisenin sınıf dönmekle alâkası yoktur

Yaralı öğretmenin ve lise direktörünün bir yazıcımıza söyledikleri

Kabataş lisesi almanca öğretmeni Bay Lüdner evvelki gün evinde esef verici bir taarruza uğramıştır. Bay Lüdner Beyoğlunda Tünel yakınında Yazıcı sokağında 59 numaradaki ikametgâhında ziyaret eden eski talebesinden Burhan isimli bir genç, ayni zamanda almanca dil bilgisi kitabının muharriri olan öğretmenden kitap satın almak istemiş, muallimin kitapları hazırlamakla meşgul olduğu sırada arkasından hücum ederek Bay Lüdneri Beyoğlunda Tünel yakınında yaralamış, kaçmıştır. Yaralı öğretmen odasının penceresine atılarak camı açmış etraftan imdat istemiş ve baygın bir halde yere düşmüştür. İmdat sesine gelenler bay Lüdneri kanlar içinde bulmuşlar, polise haber verilmiş, yaralı muallim Beyoğlu hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Burhan şiddetle aranmaktadır, henüz ele geçirilmemişse de pek yakında yakalanacağı muhakkak sayılmaktadır.

YARALI ÖĞRETMEN NE DİYOR?

Bir yazıcımız dün Bay Lüdneri hastanede ziyaret ederek kendisile konuşmuştur. Yazıcımız, hastaneyi ziyaretini şöyle anlatıyor:

Yaralı öğretmen hastane odasında hatırını sormağa gelen bir arkadaşına:

— Görüyorsun işte.. Dedi, yolcuyum. Ve bana dönerek:

— Bir şeyde yanlışlık var. Beni Alman diye yazıyorlar. Halbuki Türküm, Lüdner aile adımdır. Ailemiz Avusturyalıydı, fakat ben Türküm, burada tavattun ettim. Burada büyüdüm. Yirmi senedir resmî mekteplerde hocalık ediyorum. Türkün inkılâbını, ihtilâlini gördüm, yaşadım..

— Kendinizi nasıl buluyorsunuz?

— Daha bir iki gün müşahede altında kalacağım. Kulağımın ardından, boynumdan vuruldum. Üzerime hücum eden çocuğun elindeki biçağı tutmak istediğim için parmaklarım fena halde kesildi. Belki iki kilo kan kaybettim...

Biçak kırıldı. Yerde sapını ve bir parçasını ayrı buldular, bıçak yirmi santim uzunluğunda, iki buçuk santimetre enliliğinde, iki tarafı da keskin ve sivri bir kama idi. Carih, ansızın üzerime atıldı. Sebebini bir türlü anlıyamıyorum.

— Bu talebenin size karşı bir düşmanlığı var mıydı? Aranızda bir şey geçdi mi?

— Hayir.. Ben de bunu tahlil etmeğe çalışıyorum. Acaba, dönen arkadaşları kendisini teşvik mi ettiler diyorum. Fakat bu sabah bu dönen çocukların hepsi yanıma geldiler. Şurada bir harp safı halinde dizildiler. Gözleri yaşla doluydu. "Bu işi yapan bir elimize geçse...,, Diyorlardı.

Bay Lüdner, yazıcımızın yarlama hâdisesinin nasıl olduğu hakkındaki sorgusuna da şu karşılığı vermiştir:

— Bu çocuk, üç yıl evvel mektebimizdeydi. Haylazdı. İzmirde iken de böyle bir takım vakaları varmış, sonra Kayseriye gitmiş.. Bu pazar günü bana geldi. Kayseriye gitmek üzere olduğunu, benim Almanca dilini öğretmek üzere telif ettiğim kitaplarımdan istifade etmek istediğini söyledi, ben bu kitapları kitapçıya verdiğimi, bunlaı satmanın ona ait olduğunu söyledim.

"Bugün pazardır, dedi. Bir yerden alamam, Kayseriye gideceğim. Bana bu kitaplardan veriniz...,, Beheri 60 kuruş olan kitaplarımdan iki tane verdim; bir lira verdi, sonra defterlerimden ve gramer kitaplarımdan da istedi. onları da verdim. Kendisine şeker ikram ettim. Kapıya kadar uğurladım, gitti, on dakika sonra tekrar geldi. Bu defa kapıyı açtığım zaman "hocam , dedi. akılsız başın cezasını ayak çeker derler. İlminizden başkaları da istifade etsin diye düşünüp geldim. Kayseriye götüreceğim; yirmi kitap daha istiyorum. Fakat ucuz veriniz, yani otuz kuruştan...,, Bunun üzerine yirmi kitap daha verdim. Beş lira verdi, bir paket yapmamı istedi, bir iple bağladım. "bir gazeteye sarsak,, dedi, tam gazeteyi almış ve kitapları, arkam ona dönük olduğu halde sarmakta idim ki, kulağımın arkasına bir biçak saplandı. "Ne yapıyorsun?,, Diye haykırarak döndüm. Biçağa sarılmışım, parmaklarım kan içinde kaldı. Çocuk biçağı bana saplarken bıcak kırılmış.. Sonra iki parça olarak buldular.

Bundan sonra oda kapısını açtım, iceriki odaya geçip rovelverimi alayım diye... Çocuk kaçmış.. Benden kanlar akıyor. İmdada gelenler hemşireme ve imdat otomobiline haber verdiler, Beyoğlu hastahanesine gelmeği istedim, yalnız şunu yazmanızı rica ederim.

Bu hastahanenin baş hekimi operatör Bay Fikret ve arkadaşları sayesinde hiçbir ecnebî hastahanesinde görülmeyen itinayı gördüm. Hayatımı kurtardılar, bunu çok rica ederim, tebarüz ettiriniz,

— Kaç yaşında sınız?

— Elli iki, elli üç! Bütün öğretmenlik hayatım hususî mekteplerdeki öğretmenliğim de dahil olduğu halde otuz yılı bulur. Gayem Türklere Almanca ve Almanlara Türkçe öğretmekten ibarettir. Şimdiye kadar resmî mekteplerden İstanbul , Gazi Osman, Vefa, liselerinde öğretmenlik ettim. Şimdi Kabataşla Haydarpaşa liselerindeyim.

— Bu cinayete nasıl bir sebep olabileceğini tahmin edersiniz?

Bu sırada, öğretmen Bay Lütnerin yanında bulunan bir arkadaşı:

— Ben bu işte, hırsızlık kasdi de olabileceğini sanıyorum, çünkü Bay Lütner'in bazı kıymetli eski şeyleri vardır. Dedi.

Bay Lütnere sordum:

— Evet. Bazı kıymetli antika şeylerim var. Meselâ Abdulmecidin oğlu için yazılmış bir alfabe, hafz Osmanın kuranları ve bazı kıymetli eski şeyler.. Bunlara tamah etmiş olabilir..

— Evli misiniz?

— Hayır.

— Yalnız mı oturuyorsunuz?

— Evet... İşte işin güçlüğü burada idi ya... Evimde başkası olsaydı belki bu felâket başıma gelmiyecekti...

KABATAŞ LİSESİ DİREKTÖRÜ NE DİYOR

Kabataş lisesi direktörü de dün bu mesele etrafında kendisile görüşen bir yazıcımıza şunları söylemiştir:

"— Öğretmen Lütnerin yaralanma hâdisesini teessürle duydum. Fakat; denildiği gibi bu çocuk bizim okulumuzun talebesi değildir; muallimi yaralamasının sebebi de iyi numara almamış olması değildir.

Burhan bundan iki yıl önce okul inzibat meclisi kararile okuldan tard edilmişti. Buna sebep de okulda bulunduğu müddet içinde bazı ufak tefek işlerile leyli bir talebenin bavulunu çalması ve bir sınıfta da iki yıl üst üste dönmesidir.

Okuldan çıkarıldıktan sonra İzmir ve Eskişehire gitmiş, oralarda polisçe de birçok vakaları tesbit edilerek resimleri sabıkalı defterine geçirilmiştir. Çocuk Lütnerin evine hırsızlık için gitmiştir.

Bu çocuğun bizim okulumuzun talebesi olmadığını yazmanızı rica ederim.,

BAY LÜTNERİN SIHHATİ

Bay Lüdner,in sıhhatini hekimler zararsız bulmaktadırlar. Kızkardeşi yanı başında bulunuyor. Hastabakıcılar ikide birde nabzını yokluyarak vaziyetini kontrol ediyorlar. İstanbul Kültür direktörü, dün yaralı öğretmenin hatırını sormuştur.

Doğu Anadoluda

Bir yazarımız Anadoluda tetkik gezisine çıktı

Bay Kadri Kemal Kop

Gazetemizin Ankara yazarlarından bulunan Bay Kadri Kemal Kop doğu ve güney doğusu vilâyetlerine bir tetkik gezisine çıkmıştır. Yurdun bu taraflarını pek yakından tanıyan ve son yıllarda *(Anadolunun doğu ve cenup doğusu)* ile *(Araştırma ve düşüncelerim)* adlı iki eser sahibi olan Kadri Kemal Kop'un intibalarını okurlarımıza sunacağız. Arkadaşımız ayni zamanda gazetemizin bu illere dokunan idare işlerile de ilgilenecektir.

"Briç,, oyunu Istanbulda icat edilmiş

Kâğıt oyunlarında "Briç" in ingilizce bir söz olduğu zannediliyor. Halbuki Taymis nehri kıyısında "briç,, köprü demektir ve bu oyunla hiç bir münasebeti yoktur.

1883 de, İstanbulda, padişahın sarayında toplanan diplomatlar bu oyunu icat etmişlerdi. Her ne kadar İstanbul gibi bir yerde canları sıkılmıyorsa da yine yeni türlü eğlence arıyorlardı. Bir gün bütün oyunları karıştırdılar. Fransızların "Whist,, ini, Amerikalıların Fonteneblo'sunu, Türklerin "Hidiv" ini bir araya koydular. İşte böylece bu dünyayı muzafferane kaplıyan, Yeşil masalara hükmü geçen Briç bir akşam eski İstanbulun batan güneşi karşısında doğmuştu.

Harp akademisind tören

Harp akademisinden bu yıl çıkan genç ve değerli sübaylarımıza, bugün diplomaları verilecektir. Bu münasebetle akademide bir tören yapılacaktır.

Yunanistanda neler oluyor?

Selânikte Venizelistlerle kralcılar çarpıştılar!

Işe komünistler de karıştı. Tabancalar ve hançerler çıktı, otuz yaralı var

Lârisaya giden General Kondilise göre: Hasta biran evvel ölmelidir!

Atina, 30 (Kurun) — Cumuriyet lehinde propaganda yapmak için Selâniğe giden Venizelist partisi başkanı Bay Sofulisin karşılanması esnasında cumuriyetçilerle kralcılar arasında bir takım ufak tefek arbedeler olmuştur. Cumuriyetçilerden mürekkep bir heyet Makedonya genel ilbayını ziyaret ederek bu hâdiseleri protesto etmiştir.

Öğleden sonra halk Bay Sofulisin söylevini dinlemek için Selânikte Hürriyet alanında toplandığı zaman süvari müfrezeleri toplantıları dağıtmak için beş defa hücum eylemişlerdir.

Son hücum neticesinde halk dağılmış ve Bay Sofulis söylevine devam edememiştir. Süvari kuvvetlerinin hücumları esnasında halktan bir çok kişiler yaralanmıştır. Yaralananlar arasında, son isyan neticesinde ordudan kovulmuş general Vokas ile bir jandarma yüzbaşısı ve saire vardır.

Bay Çaldaris dün gece gazetecilere verdiği diyevde Selânikteki hâdiselerin mes'uliyetini cumuriyetçilere yükletmiş, hükûmetin baysallığı ve nizamı korumak için çok sıkı tedbirler olacağını söylemiştir.

BAY SOFULİSİN SÖZLERİ

Atina, 30 (Kurun) — Bay Sofulis Selânik gazetecilerine vuku bulan hâdiselerden dolayı, derin teessürlerini söylemiş ve bu kadar büyük meziyetler gösteren Yunan milletinin haklarını geri almak için zorluklara uğramıyacağını ilâve eylemiştir.

Selânikteki yüksek cumuriyet savaş komitesi, dünkü arbedeleri neşrettiği bir beyanname ile protesto etmiştir.

CUMURİYETÇİLER HİÇ BİR ZAMAN KRALI TANIMIYACAKLAR

Atina, 30 (Kurun) — Bay Papanastasyu, çiftçi ve işçi partisinin dünkü toplantısında cumuriyetçilerin hiç bir zaman kralı tanımıyacaklarını ve cumuriyetin muhafazası Yunan milleti için bir mevcudiyet meselesi olduğunu söylemiştir.

HASTA BİRAN EVVEL ÖLMELİDİR!

Atina, 30 (Kurun) — Larisaya krallık lehinde propaganda yapmak için giden harbiye bakanı general Kondilis, krallığın geneloya baş vurulmaksızın meclisin bir kararile tesis edilip edilemiyeceği sualine cumuriyeti kastederek demiştir ki:

— Hasta biran evvel ölmelidir. Kral gelirse genel af ilân edeceğini ve isyancıların ordudaki eski vazifeleri ne döneceklerini zannetmiyorum.,,

TABANCA VE HANÇERLERLE

Atina, 30 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Dün Selânikteki cumurcu metingi tertip edenler, liberal lider Sofulisten sonra, sol partiler mümessili Passalidis'in bu partiler namına söz alacağını bildirmişlerdi. Bunun sonucu olarak mutedil cumurcular böyle bir toplantıya iştirak etmekten çekinmişlerdir. Bazı göstericiler saat 17 ye doğru, Sofulis ile Passalidis'in söylev verecekleri cumuriyet meydanında toplanmışlardır. Şehrin türlü mahallesinden gelen Venizelistlerle komünistler üç, dört bin kişilik bir kalabalık teşkil ediyorlardı.

Sofulis ve Passalidis, liberaller klübü balkonunda görününce, yan evlerin balkonlarına çıkmış olan halk ile toplantıyı seyre gelen bir çok yurtdaşlar Venizelistlerle komünistleri tenkit ederek krallıktan yana gösterilerde bulunmuşlardır. Tabanca ve hançer taşımakta olan komünistler kralcılara saldırmışlar ve bu saldırışa tabii olarak, kralcılar da mukabele etmişlerdir. Gürültüyü ve bağırışları duyarak hâdise yerine koşan bir çok kralcılar, arkadaşlarına katılmışlardır. Böylelikle Venizelist ve komünistlerle kralcılar arasındaki çarpışma büyümüştür.

İşe karışmak zorunda kalan jandarma, birçok hücumdan sonra düzeni temine muvaffak olmuştur. Bir taraftan Venizelistlerle komünistler kaçarken, diğer taraftan gerek meydanda, gerek yan sokaklarda toplanan kalabalık bir halk kütlesi, kralı alkışlamıştır.

Sükûnet, derhal temin edilmiştir.

HÜKÛMETE KARŞI ŞARKILAR, KÜFÜRLER

Atina, 30 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Selânikte çıkan hâdiseler üzerine bu şehirde yapılan gerçin, Venizelistlerle komünistlerin Plastiras'ı ve ölüme mahkûm ihtilâlcileri alkışlıyarak hükûmete karşı şarkılar söylediklerini meydana çıkarmıştır. Hükûmet, bunlara sükûnet tavsiye edince Venizelistler ve komünistler jandarmalara karşı gelmişler ve Sofulis ile komünist Passalidis balkona çıktıkları vakit daha büyük bir şiddetle bağırmağa ve küfretmeğe başlamışlardır. Bu hareketi doğru bulmıyan bir kısım halk, Venizelos taraftarları ile komünistlere hücum etmişlerdir.

Gazetelerin verdiği haberlere göre, aralarında Selânik emniyet direktörü de bulunan 30 kişi hafifçe yaralanmıştır.

HEMEN KRALI GETİRMELİ

Atina, 30 (A.A.) — Havas ajansının özel aytarından: Ulusal kurul bugün toplanacaktır. Kralcı saylavlardan bir grupun iç ve arsıulusal durumları ileri sürerek plebisitin geriye bırakılmasını ve hemen kralın getirilmesi kararını vermesini kurulдan istemesi ihtimali bulunduğu söyleniyor.

TEVKİF EDİLEN CUMURİYETÇİLER

Atina, 30 (A.A.) — Havas ajansının öğrendiğine göre, Atina yakınlarında muhacirlerin mahallesini gezmekte olan cumuriyet müdafaa komitesi üyeleri polis tarafından tevkif edilmiştir.

SİNİR ve AKIL Hastalıkları mütehassısı **Dr. Etem Vassaf**
Cağaloğlu Orhan B. apartımanı Tel: 22033 — Ev. Kadıköyü Bahariye İleri sokak Tel: 60791

Yeni çıktı
Dün ve Yarın tercüme külliyatı: Numara 39
HAYDAR RIFAT
HERAKLiT
Eski Yunan filozoflarından
Fiyatı 25 kuruş — Dağıtma yeri VAKIT matbaası İstanbul

Türk - Yunan dostluğunun güzel bir eseri

Yunan hudut komutanları Edirnede nasıl karşılandılar, neler konuşuldu?

Konuk komutan Türk - Yunan sübaylarının müşterek emel yolundaki fedakârlıklarından bahsetti

EDİRNE, 29 (Özel) — Batı sınırı komutanlarımızın Yunanistana gittiklerini, buna karşılık olmak üzere silâh arkadaşlarını Edirneye çağırdıklarını önceki mektubumla bildirmiştim.

Sayın konuklarımız bu sabah 1 nci maralı karakolumuza gelmişler, oradan da otomobillerle Meriç başındaki köprüye getirilmişlerdir.

Köprü başında muzıka ve bir asker müfrezesi ile komutanlarımız ve eşleri tarafından karşılanan konuklar (Harbiye kışlası) ndaki askerî mahfele alınmışlardır.

Eşlerile birlikte buraya gelen konuklarımız kışla önünde yapılmış ve Türk - Yunan bayraklarile süslü takın altından geçerken askerlerimiz ve iki tarafta birikmiş halk tarafından selâmlanıyorlardı.

Misafirlerimiz, miralay Bugetis, kaymakam Kohonetis, yüzbaşı Çavuşepolus, Pekakus, Mitsakus, doktor Akoğlu, mülâzim Panuryas'tan mürekkepti. Askerî mahfelde bir saat süren istirahatten sonra yine bir askerî kıt'anın önünden geçilerek Selimiyeye gidilmiş, bu tarihî anıtımız hakkında edinilmesi lâzım bilgiler kendilerine verildikten sonra oradan da Eskicamie gidilmiştir.

Eskicamiden dönen heyet Uray salonuna çıkarlarken B.Sait Çaldıranın idaresi altındaki muzıka tarafından çalınan Yunan millî marşile karşılanmışlardır.

Yemekte Batı sınırı komutanı Albay Saffet ayağa kalkarak, "*Başbaşa veren iki ulus zabitlerinin birliği ve beraberliği temin etmek için burada toplanmış bulunduklarını*,, bu toplu lığun çok yüksek manalar taşıdığını anlatmış; Meriç kıyısındaki sınırı muhafaza etmekle mukellef iki taraf askerlerinin, iki ulusun refah ve saadeti için geceli, gündüzlü çalışacaklarını söyliyerek sayın misafirlerin kumandanı miralay Bugetis şerefine ve Yunan milletinin refahına kadeh kaldırmıştır. Yunan kamutanı karşılık olmak üzere "*Kahraman Türk kamutanı Albay Saffetin dirayetli şahsiyetile birleşmek ve sevişmek fırsatını bulmuş olan Türk - Yunan sübaylarının müşterek emel yolunda her türlü fedakârlığa hazır bulunduklarını söylemiş ve Türk ulusu ve ordusunu temsil eden Atatürkün şerefine*,, kadehini kaldırmıştır.

Bundan sonra ayağa kalkan C. H. Partisi başkanı İbrahim Akıncı, iki millet arasındaki dostluğun ve kardeşliğin samimiyetine ve ebediyetine işaret ederek sözü Trakyanın değerli aytacı B. Şeref Aykut'a bıraktığını ilâve etmiştir.

Bütün bu dost konuşmalardan mütehassis ve müteheyyic olan Bay Şeref Aykut, çok değerli ve önemli bir hitabe söyliyerek Yunan medeniyetinin eski tarihinden bahsetmiş, Türkün tarihle birlikte başlıyan ve: "yurtta sulh, cihanda sulh,, anlamı ile ifade edilen bütün bir hayatını hikâye ederek bu anlamı hakikat halinde tecelli ettiren Atatürkün yarattığı Türk Yunan dostluğu şerefine kadehini kaldırmıştır. Sürekli ve uğultulu alkışlar, "Bravu, yaşasın, yaşa varol,, seslerile biten bu heyecanlı hitabeden sonra Matmazel Kalise ile Bayan Türkânım Türk - Yunan dostluğu şerefine kadeh kaldırarak bira içişleri alkışlarla karşılanmış, muzıkanın çaldığı güzel havalar dinlenilmiştir.

Saray içine yapılan ziyaretten sonra Cumuriyet bahçesine gelinmiş ve burada yapılan danslar alkışlar toplamış nihayet otomobiller sayın konuklarımızı: "Yaşasın Türk - Yunan dostluğu.. seslerile ufuklara yükselen alkış sadaları arasında sınıra götürmüştür.

M. Behçet Perim

Adanada

On yaşında bir çocuk

Halasını çifte ile yaralayıp öldürdü

Adanada Büyükdikili köyünde on yaşlarında bir çocuk, halasını çifte ile yaralıyarak öldürmüştür.

Büyükdikili köyünde oturan Hacı Hasan kızı ve Sırrı karısı Firdevs koza toplamak üzere köyün iki kilometre kuzeyindeki tarlaya gitmiştir. yanında yeğenleri on yaşında İlhami ve Vahide bulunmaktadır. Bunlar ortada koza toplamakla uğraşırken İlhami, kardeşi Hanifenin başka bir tarlada halalarından ayrılarak ve yalnız başlarına çalışmağı teklif ediyor. Halası mani olmak istiyor. Nihayet ayrılmak kararlaşıyor, fakat gitmeden önce yemek yenilmek ve geceyi orada geçirmek lâzımgeliyor. Vakit iyice kararıyor. Bunların yanında bulunmakta olan Hüseyin adlı birisi bunların korkmamaları için biraz ötede ve Mehmet adlı birisine ait olup bir ağacın dalına asılı bulunan çifteyi alıp başlarının altına koymalarını söylüyor, facia da bundan sonra başlıyor:

İlhami, çifteyi aylıyor ve şaka olsun diye halasiyle kardeşine doğru çevirerek:

— Sizi vurayım mı?

Diyor. Bunların:

— Aman etme, bir kaza çıkaracaksın!

Demelerine meydan kalmadan çocuğun eli tetiğe dokunuyor, çıkan saçmalardan bir kaçı Firdevsin göğsünün muhtelif yerlerine, biri sağ koluna rastlıyor, kadıncağız kanlar içinde yere yuvarlanarak hemen ölüyor.

Verilen haber üzerine Cumuriyet genel savaman yardımcısı Şeref Gökmen ve hükûmet doktoru Mazhar Cemil hâdise yerine giderek lâzımgelen tahkikat ve muayeneyi yaparak Adanaya dönmüşlerdir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı Kışlık Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20 de
ölçüye ölçü

Mezbaha için iskele

Karaağaçta bulunan hayvan kesme mezbahasına belediye tarafından 6 bin lira sarfile bir iskele yapılmasına karar verilmiştir. İskelenin yapısı için bir proje hazırlanmaktadır.

Balkan Çocuk Esirgeme Kongresi

21 birinci teşrinde açılacak kongrede Türk delegesi Dr. Ahmet Salim neler konuşulacağını anlattı

20 Teşrinievvelde açılıp 24 Teşrinievvele kadar dört gün sürecek ilk Balkan çocuk esirgeme kongresine Bulgar, Yunanı Romanya, Türkiye, Yugoslavya devletleri iştirak edecektir.

Atinada toplanacak olan bu ilk kongreye Türkiye murahhası olarak Ankaradan Bay Mehmet Ali Sancakdar, İstanbuldan Dr. İhsan Sami ve çocuk esirgeme genel sekreteri Doktor Bay Ahmet Salim iştirak edecektir.

İstanbul K. E. Ç. genel sekreteri Ahmet Salimi muayenehanesinde ziyaret ederek Balkanlarda ilk açılacak olan çocuk esirgeme kongresi hakkında bazı malûmat istedik.

Sayın doktor şu izahatı verdi:

— Kongre ruznamesi üç kısma ayrılmıştır:

I — Tabiî vaziyetindeki çocukların himayesi.

II — Çocukların sıhhî himayesi.

Bu da iki kısımdır:

A — Tabiî hasta çocuklar.

B — Gayri tabiî hasta çocuklar.

III — Bu kısımda her memleketin önemli bir yekûn tutan çocukların ve gençlerin çalışma hayatında himayeleri vardır.

Kongre cümhuriyet hükûmetimizin Balkan yakınlaşması hususunda attığı adımların başında bir adım daha olacaktır.

Kongreye iştirak eden milletler organizasyonunu diğer memlekete gösterecek bir suretle biribirlerinin çalışma yollarını yakından görmüş ve tecrübelerinden istifade etmiş olacaklardır.

Bizim kongrede müdafaa edeceğimiz fikir ikidir. Doğrudan doğruya çocuk esirgeme kurumunun bize muayyen bir program altında vereceği direktiflerdir ki bunları kongre müzakeratında resmen takip edebilirsiniz.

Diğeri: Fırsat düştükçe ve yeri geldikçe kongrede sarfedeceğimiz bazı düşüncelerdir. Bu düşüncelerin her halde kongrenin yukardaki söylediğim üç maddelik ruznamesine uyması gerektir.

Yalnız şu kadar söyliyebilirim ki: Özel sözlerim birinci seksiyon üzerine olacaktır.

Diğer taraftan tam sıhhatte ola nçocuğun himayesi yalnız onu korumakla değil, onu koruyacak teşkilâtı da daima kolaylıkla iş görebilecek derecede bulundurmakla mümkündür.

Kadrosuz, hesapsız yardım hiç bir cemiyetin işi değildir. Bunun için istiyeceklerim şeyler arasında belli başlı esas çocuğu zevkin ve tesadüfün bir mahsulü olmaktan kurtarmaktır. Yani çocuk doğurmayı çerçeve içine almaktır. Ben çok çocuk doğurtmaktansa doğan çocuğun muhafazasını tercih ederim.

Doktor olmaklığım dolayısiyle hastalarımdan almış olduğum neticeler üzerine diyebilirim ki, kadınlarımız çok çocuk doğurmaktadırlar. Lâkin muhafazasının çok müşkül olduğunu herkes bilir.

Bu kongre Balkan milletleri - nin akdettiği arsulusal kongrelerin en önemlilerden biri olacaktır.

Ahmet Bedreddin

SPOR

Balkan oyunları dün tamamlandı

Sırıkla yüksek atlamada Yunanlılar birincilik ve üçüncülük, Yugoslâvlar ikincilik kazandılar

Evvelki geceki ziyafette İlbay ve Şarbay Bay Muhittin Üstündağla misafiri Atina şarbayı sportmenler arasında

Altıncı Balkan oyunları dün yapılan sırıkla yüksek atlama müsabakasiyle tamamlanmıştır.

Bu müsabakada birinciliği Kelemyas (Yunan) 3,70 atlıyarak kazanmıştır. Yugoslav Yakav 3,60 ile ikinci, Yunanlı Panos 3,60 ile üçüncü olmuşlardır.

Dördüncülük için Türk, Romen, Yugoslav atletleri bir hayli uğraşmışlar ve üçü de 3,60 tan aşamamışlardır.

Neticede Fethi (Türk) 3,50 ile dördüncü, Yugoslav 3,40 ile beşinci, Romen 3,40 ile altıncılığı kazanmışlardır.

Bu sonuçlar üzerine puvanlar şu suretle tesbit edilmiştir:

Yunanlılar 158 puvan, Yugoslavlar 130 puvanı Romenler 86 Türkler 75 puvan. Arnavutlarla Bulgarlar beşer puvan.

OLİMPİK MECMUASI BALKAN OYUNLARINDAN BAHSEDİYOR

Berlinde çıkan "Korespondans Olimpik,, risalesinin son sayısında Balkan oyunlarına dair şu satırları gördük:

Altıncı Balkan oyunları 1928 yılında Amsterdam Olimpiyad oyunlarında Türk, Bulgar, ve Romen delegeleri tarafından kararlaştırılmıştı.

1930 danberi Balkan oyunları sırasiyle Atina, Sofya ve Zagrepde yapılmıştı. Bu yıl Türkler büyük hazırlıklar yaptılar. Bütün Balkan Üniversiteleri delege olarak on altı talebe göndermeğe davet edilmiştir. Oyunlar 14 Eylûlden 23 Eylûle kadar bir bayram eğlencesi halinde devam edecektir.

Altıncı balkan oyunları Alman modeline göre yapılmış olan Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

Atina şehri namına Olimpiyat birincisine verilen kupa birinciliği kazanan Yunan atletlerinin ellerinde.

Şampiyon olmak için neler yapmalı?

Arjantin "Komite Olimpik,, başkanı radyo ile verdiği bir söylevde spor şampiyonu olmak için lâzım gelen şartları şöyle anlatıyor:

"Şampiyon olmak istiyenler sabırlı, çalışkan, ateşli olmalı ve kuvvetle çarpışmalıdırlar. Kendi kendini tetkik ederek kendisi hakkında hüküm vermelidir. Muvaffakiyetsizlikleri bir öğrence olmalıdır. Bunları olduğu gibi kabul ederek hakkiyle çalışmadığını ve başaramadığını anlamalıdır. En birinci vazifesi, kendisinin zayif noktalarını aramak, durmadan dinlenmeden bunları dü -

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Fransızlar memnun

Iki hükûmet arasında yeni konuşmalar

Ingiliz amele partisinde söylenenler: İtalya sosyeteye meydan okursa..

Adisababa, 30 (A.A.) — Seferberlik ilân edilince, bütün kuvvetlerin az zamanda toplanacağını ve imparatorluğun 750 bin nefer çıkaracağı tahmin edilmektedir.

CİBUTİDEN ADENE GELENLER

Aden, 30 (A.A.) — Çoğu misyoner ve Hintli tecimenler olmak üzere bir çok uluslardan sığınıklar Cibuti yolu ile Habeşistandan buraya gelmektedir.

SEFERBERLİK KARARNAMESİ

Adisababa; 30 (A.A.) — İmparator, genel seferberlik kararnamesini imzalamıştır. Fakat uluslar sosyetesine bir saygı göstermek için neşrini geciktirmiştir.

HABEŞİSTANA GÖRE GÖÇMENLER GÖNDERİLEMİYOR

Cenevre, 30 (A.A.) — Habeşistana göçmenler gönderilmesi meselesini inceliyen üçler bir çok coğrafi ve teknik sebeplerden dolayı menfi bir sonuca varmışlardır.

İNGİLİZ AMELE PARTİSİ ZECRİ TEDBİRLER İSTİYOR

Londra, 30 (A.A.) — Röyter ajansından: Bugün amele partisinin Brighton'da yapmış olduğu senelik konferansın açılması törenine başkanlık eden Bay Robinson, söylevinde Uluslar Sosyetesi tarafından İtalyaya karşı berkiteler tatbik edilmesi lüzumunu ileri sürmüş ve demiştir ki:

"Parti, savaşı hiç bir vakit istemez. İstediği şey yalnız barışın korunmasıdır. Uluslar sosyetesi tarafından tatbik edilecek berkitelerin savaş doğuracağına inananlardan değiliz. Gereç verilmesinin kesilmesi ve bu işin ciddi olarak tatbik edilmesi savaşı başlamış bile olsa çabucak sona erdirdir. Bununla beraber İtalya, insanlık geneloyunu tanımamakta ısrar edecek olur, Uluslar sosyetesine meydan okur ve bu sosyetenin tatbik edeceği berkitelere de karşı gelecek olursa o zaman Uluslar sosyetesinin yapacağı tek bir iş vardır, o da kuvvete başvurmaktır ki buna da ancak Bay Musolininin son derece ileri bir hareketi sebep olur.

İtalyan — Habeş buhranı, Uluslar sosyetesinin Çin — Japon anlaşmazlığı sırasında göstermiş olduğu zaaflıktan doğmuştur.,,

İNGİLİZ HAVASINDAN FRANSIZLAR MEMNUN

Paris, 30 (A.A.) — Paris gazetelerinin ilgisini çeken, Habeş seferberliğinden ziyade, İngiliz dış bakanlığının fransız dış bakanlığının sorgularına verdiği cevaplardır.

Gazeteler, bu cevapların daha az genel ve daha açık olmasını dilemekle beraber, bunlardan hoşnut görünüyorlar.

Petit Parisien, Fransız resmî çevenlerinin bu cevabı hoş görmekte olduklarını kaydettikten sonra, şöyle yazıyor:

"Kamoy bakımından, cevabın, Sir Samuel Hoare'ın söylevindeki terimleri hatırlamakta olması ne iyi, ne de fena bir sürpriz mevzuu olacak gibi değildir.,,

Oeuvre, diyor ki:

"On beş yıldanberidir, üzüntülü sorgularımıza karşılık İngiliz hükûmeti, 16 ncı maddenin aşağı, yukarı, yalnız Lokarno ile Ren sınırlarını ilgilemekte olduğunu söylüyordu. Bugün, İngiltere bu ayni maddeyi her zaman ve her yerde tatbike hazır bulunduğunu haber veriyor. Fransa — Sovyet antlaşması hakkında görüşülüyorken, tecavüze uğrayacak olan Rus sınırlarını hiç bir zaman müdafaaya mecbur olmasını istemiyen İngilterenin o gün bugündür ne kadar ileri gitmiş olduğu kolayca ölçülebilir.,,

Gene Oeuvre gazetesi, İngiltere kendiliğinden sebebiyet vermediği halde bir tecavüze uğrayacak olursa, Fransanın durumu o vakit ne olacağına dair sorulan sual üzerine Londra ile Paris arasında görüşmeler olduğunu yazıyor.

Pertinaks, Echo de Paris de şunları yazmaktadır:

"Londra ile Paris arasında ikinci bir görüşme oluyor, bunun en iyisi, harpten önce olduğu gibi, kurmaylar arasındaki konuşmalara dönmektir.

Biz, İngilterenin bayrılığından da, özdenliğiden de şüphe etmiyoruz. O, verdiği sözleri tutar. Ancak, bu sözlerin en biribirine uymıyacak tutumları haklı gösterecek derecede örtünç (müphem) ve dolambaçlı olmamaları gerektir.,,

Petit Parisien'den:

"Fransa kamoyunun bir bölüğü, alınacak zecri tedbirlerin iç yüzü hakkında biraz örtünçlük (müphemlik) bulunmasına yanmakla beraber, İngiliz notası Avrupada bazan sarsıntıya uğrıyan emniyet, zaman duygularını sağlayacak ve barışı bozmak isteğini duyan ulusları da düşündürecek gibi görünüyor.

Bu nota, Uluslar sosyetesi antlaşmasına temel olan prensiplerin ve her şeyden ziyade, barışı sağlamak işinde Fransız — İngiliz elbirliğinin hâlâ dayanmakta olduğunu gösteren, su götürmez bir kanıttır.,,

SOSYETE DE MEMNUN

Cenevre, 30 (A.A.) — Reuter ajansı aytarı bildiriyor:

"İngilterenin Fransaya verdiği cevap, Uluslar sosyetesi çevenlerinde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. İngiliz cevabına büyük bir siyasal önem veren bu çevenler, küçük uluslara da bu cevapla özel bir şekilde ilgili telâkki etmektedirler.

İcabı halinde, Fransanın Akdenizde muhtemel bir hareketi hakkında İngiltere ile Fransa arasında ayrıca diplomatik yol ile fikir teatisinde bulunduğu sanılmaktadır.

FRANSIZLAR AKDENİZDE NE YAPABİLİRLER?

Londra, 30 (A.A.) — Mancister Guvardiyan gazetesinin aytarı Cenevreden yazıyor:

Geçen salı günü İngiltere hükûmeti tarafından Fransa hükûmetine yapılmış olan bildirigler dolayısile İngilizlerle Fransızlar arasında önemli konuşmalar olmaktadır. İngiliz notasında bazı haller ve şartlar altında Fransanın Akdenizde ne gibi bir harekette bulunacağı sorulmaktadır. Fransanın vereceği cevabın salı günü toplanacak olan bakanlar kurulu tarafından hazırlanması ve bu cevabın çarşamba günü toplanacak İngiliz kabinesine gönderilmesi ihtimali vardır.

---

zeltmeye çalışmaktır.

Haysiyetinden fedakârlıkta bulunmasını bilmeli ve kendinden yüksek olanların sözlerini kabul etmelidir. Bir hareketin lüzumsuzluğuna ve yahut müessir olabileceğine o hareketi on defa, yüz defa tekrar tettikten sonra hüküm vermek lâzımdır

Perhize ait bazı kaidelere riayet etmesini bilmeli ve eğlenceler, gezintiler, hediyeler gibi bir çok dünya zevklerinden vazgeçmelidir.

İşte bunlar: yapabilenler şampiyon olurlar. Şampiyon olmak idealist olmak demektir. Yalnız ülküsünü, idelerini güçleştirmeye çalışmak demektir...

Litvanya güvenlik rejimi zorbalık göstermiş

Memel seçimi: Almanlar dayak attı ortalık karıştı, yaralananlar çok

Ingiliz, Alman, Danimarka gazeteleri seçim mekanizmasının bozukluğunu ileri sürüyorlar

Berlin, 30 (A.A.) — Bütün gazeteler, Memel seçim müddetinin uzatılması hakkında duydukları şüpheyi izhar etmektedirler.

Montag - Zeitung diyor ki:

"Seçim sandıklarını kim bekliyor, onların açılmıyacaklarını kim teahhüd ediyor, bir gün evvel verilen oylara geceleyin ne yapılacaktır?

Memel bölgesinde tam bir kudret sahibi olan Litvanya polisine güvenebilir miyiz?,,

Düzenin muhafazasını temin edeceklerini Almanyaya vadettikleri zaman Statü imza eden devletler, durumu kavramış bulunuyorlar mı idi?

Seçim sayı itibariyle sonucu hakkında şimdi daha büyük ihtirazî kayıtlar ileri sürmek gerektir.,,

Montag - Post, şunları yazıyor:

"Kolaylıkla okuyamıyan yaşlı insanlar için verilen 15 dakikalık müddet hiç te yeter değildi. Seçim odasında bu müddetten daha fazla kalan ikinci seçiciler çıkmak zorunda kalıyor ve seçime iştirak etmek imkânsızlığiyle karşılaşıyordu.,,

Voelkischer Beobachter diyor ki:

Seçim kâğıtlarının sandığa atılması hakkındaki türlü kayıtlardan ötürü müşkülleşmesi yüzünden seçimin iki gün ve daha fazla uzatılması şimdiye kadar hiç görülmemiş bir hâdisedir.

Litvanya seçim kanununun asıl seçimi hemen hemen imkânsız kılacağını ve seçilerin kesin bir karar alamıyacaklarını her zaman hatırlatmıştık.,

KORKULAR DOGRU ÇIKMIŞTIR!

Berlin, 30 (A.A.) — Voelkischer Beobachter Memel seçimi dolaysiyle bastığı bir yazıda diyor ki:

Memel Almanlarının Litvanyalılar tarafından yapılan yeni seçim kanunu hakkındaki bütün korkuları doğru çıkmıştı. Dünyanın hiçbir yerinde seçimin iki veya daha fazla gün sürdüğü görülmüş değildir.

Biz Litvanya seçim kanununun asıl seçimi tamamen yok ettiğini her zaman söylemiştik. Böyle bir seçim kanuniyle yapılan hareketten doğru sonuç çıkamaz. Seçim makanizmasının gittikçe daha fena işlemekte olduğunun meydana çıkması üzerine Litvanyalıların sinirliliği seçim günü yapılan hareketler ve Memelin Alman ahalisi üzerindeki tazyik tedbirleriyle meydana çıkmıştır. Litvanya güvenlik rejimi, bütün zorbalığın göstermiştir. Halbuki bütün bunlara karşı bu rejimin mesul mümessilleri bütün dünyayı serbest bir seçim yapmakta olduklarına inandırmak istiyorlar.

Seçim reylerini kullanmak için 8 — 9 saat bekliyen ahali Pazartesi günü reylerini vermek istememektedir. İşçiler ise diyorlar ki: Bu bekleme saatlerini bize kim ödeyecek. Her halde patron ödemiyecek, o halde pazartesi günü yeniden saatlerce beyhude yere beklemek istemiyoruz.

Seçime kaç kişinin iştirak ettiğini bildiren katî rakamlar alınamamıştır. Fakat Memel şehri ile büyük seçim bölgelerinde yüzde 50 yi geçmemiştir. Küçük seçim bölgelerinde seçime iştirak edenlerin biraz daha fazla olduğu sanılmaktadır.

Pazartesi günü ancak on saat rey atılabileceğinden bütün Memellilerin reylerini veremiyecekleri şimdiden anlaşılıyor.

Reylerin nasıl ayrılacağı daha bilinmemektedir. Bu işe bakacak komisyonun toplantısı Salıya bırakılmıştır. Bu vaziyette reylerin sandık başlarında veya o bölgelerde değil, fakat hepsinin birlikte Memel şehrinde sayılacağı muhakkaktır.

İNGİLİZ GAZETELERİNE GÖRE

Londra, 30 (A.A.) — D. N. B. nin aytarı bildiriyor:

Bu sabah çıkan İngiliz gazeteleri, Memel seçimini idare eden Litvanya tarafından yapılmış olan hazırlığın tam bir fiyasko ile bittiğini ve seçimin büyük karışıklıklar içinde geçtiğini yazmaktadırlar.

Deyli Ekspres gazetesi diyor ki:

Seçim sistemi Litvanya idaresi tarafından bile bile karışık bir şekle getirilmiştir. Bu idarenin güttüğü amaç son bir gayretle, Alman olan bu şehri ecnebi tahakkümü altında tutmaktır.

Deyli Meyl gazetesinin Memeldeki hususî aytarı seçimin Pazartesiye kadar uzatılması, Litvanya idaresine altı bin rey kadar kazandıracağını yazmaktadır. Pazar günü yeni sene bayramı dolayısiyle Yahudiler seçime iştirak edememişlerdir. Bu gazetenin aytarı yazısını şu suretle bitirmektedir:

Seçim hiçbir şeyi halletmiyecektir. Netice ne olursa olsun aynidir. Asıl büyük şikâyet, yani Alman harsına karşı Litvanyanın tahakkümü meselesi ayni şekilde kalacak, savaş devam edecek ve bu buhranı diğer buhranlar takip edecektir.

Morning Post gazetesinin Memel aytarı diyor ki:

Memeldeki Alman köylüleri, balıkçıları ve tecimenleri sakin duruyorlar. Bütün dünyaya göstermek istiyorlar ki, 17 seneden beri ana vatandan ayrılmış olmalarına rağmen bugün de ne Litvanyaca konuşmak, ne Litvanya âdetlerini kabul etmek ne de çocuklarını Litvanya mekteplerine göndermek isteğinde değildirler.

Diğer taraftan taymis gazetesinin Kovno aytarı şunları yazıyor:

Alman çokluğunun noksan bir idareden dolayı yeniden bir şikâyet vesilesi bulması çok acınmıya değer.

Deyli Telegraf gazetesi diyor ki:

Seçim başlamadan evvel bir çok hâdiseler olmuştur. Açılan bir ateş esnasında yaralanan Almanlar vardır. Bir Alman polisi bıçakla yaralanmıştır. Proekuls da birleşik Alman partisi üyelerine seçim ilânları asmak istedikleri sırada Litvanyalılar tarafından ateş açılmış ve bunlardan bir çoğu yaralanmıştır. Daha çok taraflarda da yaralılar vardır. Güveni temin etmek için ihtiyat polis kuvvetleri sevkolunmuştur.

DANİMARKA BASININDA

Kopenhag, 30 (A.A.) — Memel seçimi hakkında yazılar yazan Danimarka basını, seçim makanizmasının bozukluğunu ileri sürmektedirler.

Muhafazakâr Berlingske Tidende, Kaunas'dan Taymis gazetesine yazılan bir rapordaki düşünceleri tekrarlamakta ve seçim bürolarının azlığiyle birçok seçmenlerin rey puslalarını karıştırdıklarını yazmaktadır. Diğer taraftan kendilerine karşı çok sıkı tedbirler alndğ halde Memel Almanlarının büyük bir çokluğu disiplinlerini bozmamışlardır. Demokrat politikan gazetesi de bu hususdaki yazısına şu başlığı koymaktadır: Memel seçimi bürokrasi içinde boğulmuştur.

ALMAN SEÇMENLER DAYAK ATTILAR

Kleipeda, 30 (A.A.) — Alman seçmenler, seçim dayresine girerek seçim komitesi üyelerini dövmüşlerdir. Bunun üzerine büyük karışıklıklar çıkmış ve polis işe karışmıştır. Birçok yaralı vardır.

KONSOLOSLAR İŞİ DÜZELTMEK İSTİYORLAR

Kleipeda, 30 (A.A.) — Kaunas'taki İngiliz işgüderi seçim işlerini gözetmek için buraya geldiğinden Fransız elçiliği kâtibi ile Dantzig'teki İtalyan konolosu da ayni iş için buraya gelmişlerdir.

LEHİSTANDA PROTESTO GÖSTERİLERİ

Varşova, 30 (A.A.) — Lehistanın birçok şehirlerinde, Çek silizyasında Leh Ahalisine karşı yapılan muameleleri protesto etmek maksadiyle bir takım gösteriler yapılmıştır.

İŞ DÜRÜSTLÜKLE YÜRÜYORMUŞ

Klapeida, 30 (A. A.) — Juknaiciat ve Aglounenai'de çıkan hâdiseler müstesna olmak üzere, dünkü gün sükûnet içinde geçmiştir. Seçmenlerin yüzde 60 ı seçime iştirak etmiştir. Mühürlenen seçim sandıkları bu gece bir polis komisyonu ve parti mümessilleri tarafından muhafaza edilmiştir. Gizliliği korunan seçim dürüstlükle yapılmıştır.

10 KİŞİ YAKALANDI

Memel, 30 (A.A.) — Juknaiciai'de çıkan hâdiseden sonra 10 kişi yakalanmıştır.

İŞ KANUNU

ücret meselesini patron değil hükûmet halletmeli

Kanuna rağmen cumartesi günleri işçi çalıştıran fabrikalar varmış!

"Kızlar bizimle evlenmiyorlar.. Bu bir nüfus işidir,,

Fesane fabrikası işçilerinin şikâyetleri: Ceza, daima ceza, mürakip cemiyet ve murahhas lâzım

Adresi bizde saklı bir işçi gönderdiği mektupta şunları yazıyor:

"Türk işçisinin yükselmesi, Türk gençliğinin zanaata alışması ve nüfusun artması için iş kanununu dört gözle bekliyoruz.

Burada nüfusun artması ile iş kanununun ne ilgisi var diyenler olabilir. Bunu diyeceklere bir cümle ile cevap vereyim: Bizimle kim, hangi kız evlenir?. Sabah güneş doğmadan işe, akşam güneş battıktan sonra yarı ölü bir halde eve dönen ve buna mukabil tek başını geçindiremiyecek yahut güç belâ geçindiren bir para kazanan işçi hiçbir suretle evlenemez. İşte nüfus meselesi. Bize hiçbir kadın eş olamayınca biz de evlenemeyiz ve binnetice nüfus meselesi ortaya çıkar.

İş kanununda en mühim noktalardan biri hiç şüphe yok ki, çalışma saatidir. İş saatinin sekizden fazla olması katiyyen doğru değildir. Ve hiçbir patron da iddia edemez ki, on iki saat kendi lehine olsun.

Ben bir işçi sıfatiyle diyorum ki, patron işçiyi sekiz saat yerine on iki saat çalıştırmakla bir şey kazanacağını ümit ediyorsa aldanıyor demektir.

Eğer bir işçi 12 saat hakkiyle çalışırsa öbürgün muhakkak ki, iş yapıyor görünecektir. Aksine imkân yoktur. İnsan vücudü mütemadiyen ve muntazam surette 12 saat çalışmağa müsait değildir. Sekiz saat işçinin olduğu kadar patronun da menfaatinedir.

Ücret meselesini hükûmet halletmelidir. Patronlar bunu hiçbir surette halletmezler. Onlar, daima kendi menfaatlerini güderler. Onun için amele ücretini hükûmet iş kanunu ile hallederse Türk işçileri en büyük saadete kavuşacaklardır.,,

Fesane fabrikası amelesinin şikâyetleri

Birkaç gün önce Feshane fabrikasından bir grup işçi matbaamıza gelerek hayli şikâyetlerde bulunmuş ve iş kanunu hakkındaki isteklerini iş kanunu ile meşgul olan muharririmize anlatmışlardır. Bu istek ve şikâyetler yazılması için sıra beklerken gene aynı fabrikadan adresi ve isimleri bizde saklı iki imzalı bir mektup aldık. Mektubun içinde bir zarf bulunmaktadır.

Bu zarfta elli kuruş gündelik alan bir işçiden beş lira ceza kesildiği görülmektedir. Biz burada grup halinde matbaamıza baş vuran ameleler ile gelen mektubu ayrı ayrı yazıyoruz. Matbaamıza gelen işçiler şunları söylemişlerdi:

"İş kanunu en ince noktalarına kadar tatbik edilecekse muhakkak surette hükûmet mürakiplerine ihtiyaç vardır. Aksi takdirde kanunun hiçbir hükmü kalmaz. Hafta tatili kanununa rağmen Cumartesi günü işçiyi çalıştıran fabrikalar vardır.

Bunu yapanlar, iş kanununda aykırı harekette bulunurlar. Biz, hemen gece gündüz çalışıyoruz ve hiçbir surette aylığımızı yirmi liradan fazla çıkaramıyoruz.

Ceza, mütemadiyen ceza.. Bunun sebebini anlıyamıyoruz. Meselâ bize: "Falan kumaşta şu kadar metre bozdun,, diyorlar ve beş, on lira ceza kesiyorlar. Biz diyoruz ki: "Bozduğumuz kumaşı değeri ile bize satın. Madem ki, onun parasını ödetiyorsunuz, bozuk kumaş bizim olsun.,,

Bu isteğimize karşılık alamıyoruz. Fakat diğer taraftan ceza gene kesiliyor. Sonra iş saatinden beş dakika geç kalan işçilere demir kapı kapanıyor. Fakat kovulmıyorlar. Onlara deniyor ki: "Eğer şu dakikadan itibaren yarım gündelikle çalışmağa razı iseniz derhal kapılar açılır, çalışırsınız.,,

İşçi kaç kuruş olursa olsun, boşta gezmektense çalışmağı tercih ettiğinden çalışıyor. Hastalananlar birkaç gün yarım yevmiye alırlar. Fakat bir ay hasta yatan amele beş para alamaz.,,

Mektuptan

Ayni fabrikada çalışan işçilerden aldığımız mektupta şunlar yazılıdır:

"İş kanununda işçinin cemiyeti ve işçi murahhasları olmalıdır. İşçi daimi surette hükûmet müfettişlerinin kontrolü altında bulunmalıdır. Dört ay önce çıkan hafta tatili kanunundan birçok işçi istifade etmiş değildir. Biz de bu aradayız. Kapalı, rutubetli, tozlu kokulu fabrikada çalışan solgun benizli Türk işçisi ancak iş kanunu ile hürriyetine kavuşacaktır.

Hiç durmadan on iki saat çalışan ve haklı haksız her ay her işçiden kesilen cezanın önüne ancak kanun geçecektir.

Elli kuruş alan bir işçiden kesilen beş lira cezayı gösteren bir zarf gönderiyoruz. Bu yazdıklarımızı evraklariyle daima isbat etmeğe hazırız.,,

KURUN

Gazetemize gönderilen yazılar, gazeteye girmek için ise, zarfının köşesine (gazete) kelimesi yazılmalıdır.

Karşılık istiyen okurlar, mektuplarına 10 kuruşluk pul koymalıdırlar.

Basılmıyan yazıları geri göndermekten, kıymetsiz yollanmış mektupların içine konulan paraların kaybolmasından, ilân olarak çıkan yazılardan dolayı, direktörlük, üstüne soru sorgu almaz.

Günü geçmiş sayılar 5 kuruştur

Adresini değiştiren aboneler 25 kuruş öderler.

Gazetemizde çıkan yazılarla resimlerin her hakkı sait kendisi içindir.

BUGÜNKÜ RADYO PROGRAMI

İSTANBUL — 18 dans musikisi (plâk) 19 ses ve orkestra musikisi (plâk). 19,30 Ege caz. Fehmi Ege ve arkadaşları. 20 Bayan Halide konuşuyor. 20,30 Stüdyo caz ve tango grupları. 21,35 Son haberler, borsalar. 21,50 hafif musiki (plâk).

VİYANA — 17,10 gramofon. 18,35 klâsik piyano musikisi. 19,05 haberer, hava raporu, ulusal yayın. 20,25 konuşma, 21,05 eğlenceli konser. 22,35 haftanın bölgesi. 23,05 haberler. 23,15 konser. Şubertin eserleri 24 konuşma. 24,15 ekonomik ve siyasal yayın. 24,25 cazband.

BERLİN — 17,35 şarkılar. 18,05 Könogsebrgden. 18,35 röportaj. 20,05 Frankfurttan 20,45 günün akisleri. 21,05 haberler. 21,20 Kolonyadan. 22,05 eğlenceli konser. 23,05 haberler.. 23,35 şarkılar. 24,05 Münihten.

BUDAPEŞTE — 18,35 salon orkestrası. 19,05 radyo piyangosu. 20,05 saksafon konseri. 20,35 karnaval düğünü operası. 23,40 Çingene orkestrası. 24,15 konferans. 1,10 haberer.

BÜKREŞ — 18,05 gramofon. 19,05 konferans. 19,25 gramofon. 20,05 haberler. 20, 20 gramofon. 21 gramofon. 21,25 konferons. 21,40 senfonik konser. 22,35 haber. 22,50 konserin devamı. 23,50 yabancı dillerde haberler

BELGRAT — 17,35 halk şarkıları. 19,05 dans musikisi. 20,05 reklâmlar ve gramofon 20,20 haberler. 20,35 ulusların zamanı. 21,05 karışık program. 23,05 haberler. 23,25 radyo orkestrası.

PARİS (Poste Parisien) — 20,40 karışık program. 21,25 konser: Lisztin eserleri. 22, 15 Rus musikisi ve Rus şarkıları. 23,05 genç kızların zamanı. 24,05 gramofon.

BORSA

30-9-935

Mızalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar sa. 12 kapanış satış fiyatlarıdır.

Nukut

* Londra	620.—	* Viyana	24.—
* Nevyork	126.—	* Madrid	17 —
* Paris	168.—	* Berlin	38.—
* Milâno	187.—	* Varşova	24.—
* Brüksel	81.—	* Budapeşte	25 —
* Atina	24.—	* Bükreş	15.50
* Cenevre	818 ..	* Belgrad	56.—
* Sofya	24.—	* Yokohama	35.—
* Amsterdam	89.—	* Altın	641.—
* Prag	97.—	* Mecidiye	53.—
* Stokholm	31.—	* Banknot	233 —

Çekler

* Londra	618,75	* Stokholm	3.1275
* Nevyork	0.7950	* Viyan	4.2015
* Paris	12.06	* Madrid	5.8219
* Milâno	9.7368	* Berlin	1,9750
* Brüksel	4.7060	* Varşova	4,2230
* Atina	83.6739	* Budapeşte	4,7037
* Cenevre	2.4477	* Bükreş	101,28—
* Sofya	63,805	* Belgrad	34.9237
* Amsterdam	1.1766	* Yokohama	2.7596
* Prag	19,90	* Moskova	1090 25

ESHAM

* İş Bankası	9.50—	Tramvay	9.—
* Anadolu	13.85	* Çimento as	8.70
Reji	2 25	Ünyon Değ.	—.—
Sir. Hayriye	15.—	Şark Değ.	—.—
* Merkez Bankası	57,50	Balya	—.—
U. Sigorta	—,00	Şark m. ecza	—.—
Bomonti	7,60	Telefon	—.—

İstikrazlar — tahviller

* 1933 Türk Bor. I	24.90	Elektrik	—.—
. . II	22,95	Tramvay	31,70
. . III	25.00	Rıhtım	44 —
İstikrâzı Dahili I	94 —	* Anadolu I	43 —
* Ergani istikrazı	95.—	* Anadolu II	43,—
1928 A M	10.—	Anadolu III	1,40
Sivas-Erzurum	95.	* Mümessil A	44 30

Takvim

	SALI 1 Ikci teşrin 3 Recep	Çarşamba 1 Ikci teşrin 4 Recep
Gün doğuşu	5.57	5.58
Gün batısı	17.54	17,53
Sabah namazı	5.00	5 02
Öğle namazı	12.04	12.03
İkindi namazı	15.24	15.21
Akşam namazı	17.54	17,52
Yatsı namazı	19.25	19.23
İmsak	4.19	4.19
Yılın geçen günleri	272	273
Yılın kalan günleri	94	93

Türk hava kurumuna iki bağ yeri bağışlandı

Türk Hava Kurumu stanbul Şubesinden:

Kadıköyünde Moda caddesinde 107 numaralı evde oturan Bay Haçik Bağdasar Barutciyanın Kartal İlçesinin Pendik ve Dolayba karyelerinde tasarrufu altında bulunan iki kıt'a bağ yerini Türk Hava Kurumuna bağışlamak suretile gösterdiği yüksek vatan severliğine alenen beyanı teşekkürü bir vicdan borcu biliyoruz.

İstanbul yedinci icra memurluğundan:

Emniyet Sandığına

(130) lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına (773) lira kıymet takdir edilen Üsküdarda Toygarhamza mahallesinde Selâmialiefendi sokağında eski 89, yeni 85 numaralarla murakkam bahçeli bir ahşap evin tamamı açık artırmaya vazedilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriye ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 10 — 10 — 935 tarihine müsadif Perşembe günü dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 4 — 11 — 935 tarihine müsadif Pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 19 — 11 — 935 tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaral İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbiteleriyle birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934/2376 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (6065)

Dün ve Yarın

Tercüme külliyatının 4 üncü serisi tamamlandı

10 kitap 520 kuruş

Birinci taksit 220 diğerleri ayda 100 kuruş

31	Rasin	Ahmet Reşit
32	Aristo Metafizik	Hilmi Ziya
33	İskender	Haydar Rifat
34	Kadın ve Sosyalizm	Sabiha Zekeriya
35	Demokrit	Haydar Rifat
36	Dinler Tarihi	Hilmi Ömer
37	Filozofi ve san'at	Suud Kemal
39	Heraklit	Haydar Rifat
38	Etika	Ağaoğlu
40	Ruhî mucizeler	Cemil Sena

Müracaat yeri — Vakıt müessesesi İstanbul - Ankara caddesi

ZAYİ

Hayriye lisesinden 931—932 senesi orta kısmından aldığım tasdikname yi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. (V. No. 9343)

Fuat

* * *

İstanbul gümrüğünden aldığım 7171 numaralı Avram Sonsina ve Sefiha namına ikinci nüsha beyanname yi zayi ettim. Eskisinin hükmü yoktur. (V. No. 9333)

Avram Sonsina ve Sefiha

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Babıâli, Ankara caddesi No. 60
Telefon: 22566
Salı günleri meccanendir..

Üsküdar Askerlik Şubesi Başkanlığından:

1 — Orduda ücretle istihdam edilmek üzere sivil makinistlerden alınacaktır. İsteklilerin Üsküdar Askerlik Şubesine müracaat eylemeleri.

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdar zade Han telefon: 22740

Ayvalık Yolu

BANDIRMA Vapuru 2 Birinciteşrin ÇARŞAMBA günü saat 19 da AYVALIĞA kadar. (6042)

Trabzon Yolu

GÜLCEMAL Vapuru 1 Birinciteşrin SALI günü saat 20 de RİZE'YE kadar. (5999)

İstanbul asliye birinci Ticaret mahkemesinden:

İstanbul limanına mukayyet 32 tonluk Hıfzırrahman Sefinesi ile 25—7—934 günü Bulgaristanın Ahtapolo iskelesinden kalkarak 26—7—934 akşamı tahminen saat 4 raddelerinde rüzgârın şiddetine maruz kalarak sefine hamule ve tayfaların hayatını kurtarmak maksadile sefinede mevcut kömürleden tahminen 7000 kilo mikdarının denize atmak suretile sefine ve hamule ve şahısları kurtardıklarından işbu hâdiseden dolayı deniz raporunun alınması hakkında gemi süvarisi Esat Kaptan tarafından talep edilmiş olmakla deniz Ticaret kanununun 1065 inci maddesi mucibince bu işle alâkadar herkesin raporun alınması için tayin edilen 7—10—935 pazartesi günü saat 14 de mahkemede bulunabilecekleri ilân olunur. (14990)

Kayıp — İstanbul paket gümrüğünün 16-6-934 tarihinde 11278 No. lu liste ile muameleleri yapılan eşyaya ait makbuzu zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan esksinin hükmü olmadığını ilân ederim. Tünel Ensiz sokak No. 17 Marko İ. Peysis

Emniyet Sandığı müdürlüğünden:

Bay İsmail 15 eylûl 934 tarihinde sandığımıza bıraktığı para için verilen 57952 numaralı makbuzu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur. (V. No. 9329)

İst. altıncı icra memurluğundan:

Bir alacağın temini için haczedilip bu kere paraya çevrilmesine karar verilen 928 modeli Boik marka açık ve Ustubeyker kapalı ve Fiat marka 507 modeli müstamel 3 otomobille bir adet yıkama makinesi ve bir adet elektrikle müteharrik kiriko 3—10—935 günü saat 13 de Taksimde Millî garaj derununda açık arttırma ile satılacağından taliplerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (V.No 9334)

ÇAĞRILAR

İstanbul beşinci icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer 1904 tarihli Yunan Millî tahvili ve 1922 tarihli Yunan istikrazı dahili tahvili 3-10-935 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den itibaren İstanbul Esham ve Tahvilât borsasında satılacaktır. Taliplerin gelmesi lüzumu ilân olunur. (F.)

C. H. P. Fatih merkez kamonu Çırçırsemt ocağı başkanlığından:

4/10/1935 Cuma günü saat 21 de ocağımızın yıllık kongresi yapılacağından ocaklı arkadaşlarımızın toplantımızı onurlandırmalarını saygılarımla dilerim.

ABONE ŞARTLARI:

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

KURUN

YAZI VE YONETİM YERİ:
İstanbul, Ankara caddesi, (VAKIT yurdu)
Telefon {İdare: 24370 / Yazı işleri: 24379
Telgraf adresi: KURUN İstanbul
Posta kutusu No. 46

Kadıköy - Gazhane
Tramvay seferlerinin işletmeye açılışı

Üsküdar — Kadıköy ve havalisi halk tramvayları T. A. Şirketinden:

Kadıköy tramvay şebekemizde inşaatı bitirilen Kadıköy — Gazhane hattı, Yüksek Nafıa Vekâletince tasdik olunan ve şimdi tatbik edilmekte olan ücret tarifelerine göre, 1 Birinciteşrin 1935 sabahından itibaren işletmeye açılacak ve bu suretle Kadıköy Altıyol — Söğütlüçeşme — Köprü — Gazhane arasında muntazam tramvay seferleri tesis edilecektir.

Her sene bir çok kimselere zengin ikramiyeler dağıtan
Türk Maarif Cemiyetinin
Büyük Eşya Piyangosu
6/12/935 de çekiliyor.
ikramiye: 15400 Lira
Bir bilet bir liradır. Bütün piyango satıcılarında bulunur. (5264)

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
19. cu tertip 6. cı keşide 11 1.ci Teşrindedir
Büyük Ikramiye: 200.000 Liradır
Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle beheri (50.000 lira) lık iki mükâfat vardır..

Maliye Vekâletinden:

Eski Gümüş Mecidiye ve aksamının 1 Şubat 1936 tarihinden itibaren herhangi bir kıymetle mübadele vasıtası olarak kullanılmıyacağı ve bunun hilâfına hareket edenler hakkında da takbat yapılacağı 2257 No. lu kanun muci-bince ilân edilmiştir. Müddetin hitamma az bir zaman kalmış olmasına mebni halkımızın yedinde mevcut bulunan eski gümüş paralarının gerek vergi borçlarına tediye edilmek ve gerekse ilân olunan fiatlar üzerinden tebdil ettirilmek için Malsandıklarına müracaat etmeleri tekrar ilân olunur.

2743 (5933)

GECELİ — GÜNSEL
Kız - Erkek Ana **Yuca Ülkü Liseleri** İlk - Orta - Lise
(Eski: İNKILAP)
Kurucu, direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ Ülkümen
Kuvvetli bir talim heyetine malik tir. Resmî okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıd için hergün müracaat olunabilir. İsteyenlere mufassal tarifname gönderilir.
Cağaloğlu - Yanıksaraylar oranı - Telefon: 20019

DÜN ve YARIN
Tercüme külliyatı
Sayı: 42

Günün hukuk ve içtimaî meseleleri
SUPHİ NURİ

İstanbul — 1935

Satış merkezi:
VAKIT Matbaası Ankara Caddesi
Fiyatı 75 Kuruştur.

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
Idare merkezi: IST ANBUL (Galata)
Türkiyedeki Şubeleri:
Istanbul, (Galata-Yeni Cami)
Izmir, Mersin
Yunanistandaki Şubeleri:
Selânik. Atina. Pire
Her nevi Banka muamelâtı.

Güzel san'atlar akademisi müdürlüğünden:

Akademi resim şubelerinde uygun bir gündelikle çalışmak üzere kadın ve erkek modeliere ihtiyaç vardır. İsteklilerin Akademi idaresine baş vurmaları. (6035)

İstanbul av vergileri müdürlüğünden:

1 — Büyükçekmece gölünün balık avlamak hakkiyle balık vergisinin ve göl ağzında bulunan dalyanın dahi yalnız balık vergisinin 1 — Teşrinisani — 935 den 31 — Temmuz — 938 tarihine kadar iki sene dokuz aylığı 1 — Teşrinievvel — 935 den itibaren gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

2 — Bu müddete isabet eden sabık bedeli 1375 liradır.

3 — Muvakkat temnatı 104 liradır.

4 — Arttırma 16 Teşrinievvel 1935 Çarşamba günü saat 14 de İstanbul av vergileri müdüriyetindeki komisyonda yapılacaktır.

İstekliler daha fazla malûmat almak için her gün müdüriyete gelmeleri. (6041)

Operatör — Üroloğ
Dr. Mehmet Ali
Bevliye mütehassısı
Köprübaşı: Eminönü han telefon 21915

Makinist isteniyor

Üçüncü icra memurluğundan:

35/1438 No. lu dosyası ile bir borçtan dolayı mahcuz ve satışına karar verilmiş olan muhtelif ev eşyası 4—10 35 cuma günü saat 9—10 arası birinci açık artırma ile Pangaltı hacı Murat sokak 3 No. lu Yeramya apartımanında satılacağından talip olanların mahallinde bulunacak memurine müracaatları ilân olunur. (F.)

Kartal nüfus memurluğundan:

Kartalda Harmanlık mahallesinde oturan Şükrüyenin babası ismi Hamit olduğu halde nüfusa Ahmet olarak yazılmış olduğundan Üsküdar hukuk hâkimliğinin 9—7—935 tarih ve 935/504 sayılı ilâmı ile Şükrüyenin babasının ismi Hamit olarak tashih edilmiş olduğundan medenî kanunun 26 ncı maddesi mucibince ilân olunur.

Sahibi: ASIM US — VAKIT matbaası Neşriyat direktörü: Refik Ahmet Sevengil